

Hur fungerade småbarnspedagogiken på distans under coronaviruspandemin?

En studie ur vårdnadshavarnas synvinkel

Martina Fonselius
Emilia Hartman
Janna Sundström

Lärdomsprov
Det sociala området
2021

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Socionom
Identifikationsnummer:	8067 (Martina), 8111 (Emilia), 8112 (Janna)
Författare:	Martina Fonselius, Emilia Hartman, Janna Sundström
Arbetets namn:	Hur fungerade småbarnspedagogiken på distans under coronaviruspandemin? - En studie ur vårdnadshavarnas synvinkel
Handledare (Arcada):	Boel Blomqvist
Uppdragsgivare:	Esbo stad
<p>Sammandrag:</p> <p>Detta lärdomsprov är ett beställningsarbete av Esbo Stad och är en del av projektet "nordiskt perspektiv". Syftet med studien är att få en fördjupad förståelse om småbarnspedagogikens verksamhet under coronaviruspandemin för barn som inte var närvarande på daghemmen under våren 2020. Frågeställningarna i studien är <i>"Hur tog daghemmen i beaktande de barn som stannade hemma under pandemin?"</i> och <i>"Hur upplevde vårdnadshavarna att kontakten och samarbetet mellan hem och daghem lyckades?"</i></p> <p>Det presenteras tidigare forskningar om småbarnspedagogikens betydelse för barnen, samarbete mellan daghem och familj samt coronavirussituationen och småbarnspedagogiken. Det som främst kommer fram är att den småbarnspedagogiska verksamheten tillsammans med en god kommunikation och samarbete kompletterar det fostrande arbetet som sker i hemmet. Lärdomsprovets teoretiska referensram behandlar barnets delaktighet, sociala delaktighet och gemenskap. Det beskrivs delaktighet, social delaktighet och dess betydelse i allmänhet samt vilka faktorer bidrar till känslan av gemenskap.</p> <p>Studien har gjorts i form av en enkätstudie med vårdnadshavarna som respondenter. Detta gjordes som en kombination av en kvalitativ och kvantitativ studie, eftersom enkäten innehöll både slutna och öppna frågor. Resultaten visar att vårdnadshavarna för det mesta varit nöjda med samarbetet med daghemmet men några upplevde ett större behov för kontakt och samarbete gällande de vardagliga rutinerna i hemmet. En stor del av vårdnadshavarna upplevde att deras barn gått miste om någonting, som den styrda leken, sociala kontakten och strukturerade vardagen.</p>	
Nyckelord:	Småbarnspedagogik, daghem, coronavirus, covid-19, pandemi, samarbete och delaktighet
Sidantal:	50
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	21.4.2021

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social Services
Identification number:	8067 (Martina), 8111 (Emilia), 8112 (Janna)
Author:	Martina Fonselius, Emilia Hartman, Janna Sundström
Title:	How did the early childhood education work online during the coronavirus pandemic? - A study from the caregivers perspective
Supervisor (Arcada):	Boel Blomqvist
Commissioned by:	City of Espoo
<p>Abstract:</p> <p>This thesis is commissioned by the City of Espoo and is a part of the project Nordic perspective. The aim is to gain a deeper understanding of the activities of early childhood education during the coronavirus pandemic for children who were not present in the daycare centers in the spring of 2020. The research questions are <i>“How did the daycare centers consider children who stayed at home during the pandemic?”</i> and <i>“How did caregivers feel that the contact and co-operation between the home and the daycare succeeded?”</i></p> <p>Previous research is presented on the importance of early childhood education for children, co-operation between daycare centers and families as well as the coronavirus situation and early childhood education. What mainly emerges is that the activity in early childhood education together with good communication and co-operation complements the educational work that takes place in the home. The theoretical frames of reference in this thesis include child participation, social participation and community. The significance of child participation and social participation in general as well as what factors contribute to the sense of community is described.</p> <p>The study has been done in the form of a questionnaire with the caregivers as respondents. This was done through a combination of qualitative and quantitative methods, as the questionnaire contained both closed and open-ended questions. The results show that the caregivers mostly have been satisfied with the co-operation with the daycare centers, but some experienced a bigger need of contact and co-operation regarding everyday routines. A large part of the caregivers experienced that their children missed out on something, such as controlled play, social contact, and structured everyday life.</p>	
Keywords:	Early childhood education, daycare center, coronavirus, covid-19, pandemic, co-operation and participation.
Number of pages:	50
Language:	Swedish
Date of acceptance:	21.4.2021

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Sosionomi
Tunnistenumero:	8067 (Martina), 8111 (Emilia), 8112 (Janna)
Tekijä:	Martina Fonselius, Emilia Hartman, Janna Sundström
Työn nimi:	Miten varhaiskasvatus toimi etänä koronaviruspandemian aikan? - Tutkimus huoltajien näkökulmasta
Työn ohjaaja (Arcada):	Boel Blomqvist
Toimeksiantaja:	Espoon Kaupunki
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Tämä opinnäytetyö on Espoon Kaupungin tilaustyö ja osa projektia “pohjoismainen perspektiivi”. Tutkimuksen tarkoitus on saada syvennetty ymmärrys siitä, miten varhaiskasvatuksen toiminta järjestettiin koronaviruspandemian aikana lapsille jotka eivät osallistuneet päiväkotitoimintaan keväällä 2020.</p> <p>Tutkimuskysymykset ovat ”Miten päiväkodit ottivat huomioon lapset, jotka olivat kotona pandemian aikana?” ja ”Miten huoltajat kokivat, että yhteydenpito ja yhteistyö kodin ja päiväkodin välillä onnistui?”.</p> <p>Opinnäytetyössä esitetään aiempia tutkimuksia varhaiskasvatuksen merkityksestä lapsille, yhteistyöstä päiväkodin ja perheen välillä sekä varhaiskasvatuksesta koronavirustilanteessa. Päällimmäiseksi ilmenee, että varhaiskasvatus yhdessä hyvän kommunikation ja yhteistyön vanhempien kanssa täydentää kotona tapahtuvaa kasvatusta. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys käsittelee lasten osallisuutta, sosiaalista osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Siinä selvennetään osallisuutta, sosiaalista osallisuutta ja niiden yleistä tarkoitusta sekä tekijöitä, jotka muodostavat yhteisöllisyyden tunteen.</p> <p>Tutkimus on tehty kyselyn muodossa, jossa huoltajat ovat toimineet vastaajina. Tutkimus tehtiin kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen tutkimuksen yhdistelmänä sillä kysely sisälsi sekä suljettuja että avoimia kysymyksiä. Tulokset osoittavat, että huoltajat enimmäkseen olivat tyytyväisiä yhteistyöhön päiväkodin kanssa mutta muutama koki suurempaa tarvetta kontaktille ja yhteistyölle koskien päivittäisiä rutiineja kotona. Suuri osa huoltajista koki, että heidän lapsensa oli jäänyt paitsi jostain kuten ohjatusta leikistä, sosiaalisesta kontaktista sekä strukturoidusta arjesta.</p>	
Avainsanat:	Varhaiskasvatus, päiväkotitoiminta, koronavirus, covid-19, pandemia, yhteistyö ja osallisuus
Sivumäärä:	50
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	21.4.2021

INNEHÅLL

1	INLEDNING	7
1.1	Syfte och frågeställning	7
1.2	Arbetslivsrelevans	8
2	BAKGRUND	8
2.1	Coronavirus	8
2.2	Pandemi	9
2.3	Småbarnspedagogik	9
2.3.1	<i>Småbarnspedagogikens lärområden</i>	10
2.3.2	<i>Personalens roll för att uppnå lärområden</i>	11
2.3.3	<i>Mångsidig kompetens</i>	12
2.4	Delaktighet	14
3	TIDIGARE FORSKNING	15
3.1	Litteratursökning	15
3.2	Småbarnspedagogikens betydelse för barnen	15
3.3	Samarbete mellan daghem och familj	16
3.4	Coronavirussituationen och småbarnspedagogiken	19
4	TEORETISK REFERENSRAM	20
4.1	Barnets delaktighet.....	20
4.2	Barnets sociala delaktighet	21
4.3	Gemenskap	22
5	METODIK	23
5.1	Undersökningsmetod	23
5.2	Enkät som datainsamlingsmetod	24
5.3	Datainsamling.....	25
5.4	Analysmetod.....	26
5.5	Etik.....	27
5.6	Arbetsprocess	29
6	RESULTAT	29
6.1	Redovisning av de slutna frågorna	30
6.2	Redovisning av de öppna frågorna	34
6.3	Småbarnspedagogisk verksamhet på distans våren 2020	36
6.4	Vårdnadshavarnas upplevelser av kontakten och samarbetet med daghemmen.....	36
7	RESULTATANALYS	37
7.1	Verksamheten och dess betydelse för barnet	37
7.2	Samarbete mellan daghem och familj.....	38
8	DISKUSSION	39
8.1	Resultatdiskussion	39
8.2	Metoddiskussion.....	41
8.3	Avslutande diskussion och forskningsförslag	43
	Källor	45
	Bilaga 1	48
	Bilaga 2	49

FIGURER

Figur 1. Hur länge var ditt barn frånvarande från daghemmet under coronaviruspandemin?	30
Figur 2. Hurudana möjligheter att delta i verksamheten på distans ordnade daghemmet?	31
Figur 3. Upplever du att barnet hade ett behov av verksamhet på distans?	32
Figur 4. Upplever du att barnet hade ett behov av kontakt med daghemspersonal eller vänner på daghemmet?	32
Figur 5. Hur ofta var daghemmet i kontakt med hemmet?	33
Figur 6. Hur tycker du att kontakten mellan hem och daghem fungerade under pandemin?.....	33
Figur 7. Hur höll daghemmet kontakten med hemmet?	34

1 INLEDNING

I samband med coronaviruspandemin hände en del förändringar i olika delar av samhället. Inom småbarnspedagogiken betydde undantagssituationen att alla barn inte kunde vara närvarande på daghemmen utan en del stannade hemma. Detta arbete undersöker hur man inom småbarnspedagogiken tog i beaktande de barn som inte var fysiskt närvarande på daghemmen under coronaviruspandemin på våren 2020. Arbetet fokuserar på vårdnadshavarnas synvinkel och upplevelse av småbarnspedagogiken på distans.

I de nationella Grunderna för planen för småbarnspedagogik som trädde i kraft år 2018, läggs det stort fokus på att barn lär sig bäst då de mår bra och känner sig trygga. Positiva känsloupplevelser och kommunikation med andra främjar lärandet. Barnet ska få handledning och stöd i sitt lärande. Centralt för barnets lärande och delaktighet är barngruppen och känslan av att höra till en gemenskap. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 22)

Småbarnspedagogiken är en viktig del av barnets lärtig och uppväxt och en stor del av vardagen för barnet. Småbarnspedagogiken stödjer vårdnadshavarna i det fostrande uppdrag de har och bidrar till barnets välbefinnande (Resultatenheten Svenska bildningstjänster 2019 s. 3). För att barnet ska få de bästa möjliga förutsättningar för lärande, utveckling och växande ska barn, vårdnadshavare och personal samarbeta och bygga upp småbarnspedagogikens tjänster tillsammans (Resultatenheten Svenska bildningstjänster 2019 s. 16).

Eftersom coronaviruspandemin var en helt ny situation fanns det inte mycket forskning eller information om ämnet och därför anser vi att det är ett viktigt ämne att undersöka i.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna studie är att få en fördjupad förståelse om småbarnspedagogikens verksamhet under coronaviruspandemin för barn som inte var närvarande på daghemmen. Studien undersöker hur de barn som inte fysiskt kunde vara närvarande på daghemmen togs i beaktande, hur vårdnadshavarna upplevde att småbarnspedagogik på distans fungerade och hur samarbetet mellan hem och daghem fungerade.

Studiens frågeställningar är:

Hur tog daghemmen i beaktande de barn som stannade hemma under pandemin?

Hur upplevde vårdnadshavarna att kontakten och samarbetet mellan hem och daghem lyckades?

1.2 Arbetslivsrelevans

Denna studie kan bidra till att stödja den småbarnspedagogiska verksamheten i framtiden om liknande situationer som denna coronaviruspandemi sker igen eller undantagssituationer i allmänhet. Resultaten på studiens frågeställningar kan för hoppningsvis ge en inblick i hur vårdnadshavare upplevde att småbarnspedagogen under coronaviruspandemin fungerade. Studien kan också ge en förståelse i hur man kan gå tillväga i dessa situationer och eventuellt vad man kan tänka på samt göra bättre eller annorlunda.

2 BAKGRUND

Detta lärdomsprov är ett beställningsarbete för Esbo stad. Studien är en del av Esbo stads projekt om nordiskt perspektiv inom småbarnspedagogen. Studien kommer ge en uppfattning om hur verksamheten på daghemmen påverkades av coronaviruspandemin. I detta kapitel kommer det definieras begrepp som är relevanta för studien. Begreppen är coronavirus, pandemi, småbarnspedagogik och delaktighet. I samband med småbarnspedagogen kommer vi också att ta fasta på småbarnspedagogikens lärområden. personans roll för att uppnå dessa samt den mångsidiga kompetensen.

2.1 Coronavirus

I december 2019 upptäcktes nya fall av en okänd lunginflammation i Kina, detta var de första fallen av coronaviruset. Det nya coronaviruset är nära besläktat med SARS-coronaviruset och också döpt efter det till COVID-19. Viruset orsakar oftast lindriga luftvägsinfektioner men för också med sig en hel del andra symptom. (Institutet för hälsa och välfärd 2020)

Det första fallet av coronavirus i Finland bekräftades den 29 januari 2020 hos en kinesisk turist som reste till Lappland från Wuhan i Kina (Kajander 2020). Den 12 mars 2020

beslöt den finländska regeringen att ta ikraft åtgärder för att bekämpa smittspridningen, två veckors frånvaro från arbete eller skola/daghem rekommenderas för personer som vistats i områden där viruset fanns. (Statsrådet 2020a)

Den 16 mars 2020 bestämde regeringen att närundervisningen i läroanstalter avbryts och övergår till distansundervisning. Vårdnadshavarna uppmanades att ordna vård för sina barn hemma om de hade möjlighet till det. Barn till de vårdnadshavare vars arbete var kritiskt för samhällets funktion hade möjlighet till småbarnspedagogisk verksamhet på daghemmen. (Statsrådet 2020b)

I och med att skolorna igen öppnades för närundervisning den 14 maj 2020 ökade deltagandet i den småbarnspedagogiska verksamheten också. Detta kom fram i en enkätstudie från regionförvaltningsverket och undervisnings- och kulturministeriet. Enligt enkäten var procentuella antalet deltagande i kommunal småbarnspedagogik 64 % i hela landet vid 19 maj 2020. Föregående vecka var deltagandet i hela landet 56 %, och veckan före detta endast 32 %. Högsta deltagandet var i Nyland, 71 %, den 19 maj 2020. Det lägsta deltagandet däremot 52 %, i Lappland och Kymmenedalen. (Regionförvaltningsverket 2020)

2.2 Pandemi

En pandemi sker då en ny typs influensavirus sprids till stora delar av världen och smittar ett stort antal människor. En pandemi för ofta med sig stora konsekvenser för samhället. Influensavirus som orsakat pandemier har oftast haft sitt ursprung i virus som cirkulerat bland djur och sedan anpassats vidare. Få människor har immunitet mot dessa varianter av influensavirus och därför sprids det lätt och snabbt och kan orsaka större sjuklighet än normala säsonginfluensor. När detta händer utvecklas det till en pandemi. (Folkhälso-myndigheten 2019)

2.3 Småbarnspedagogik

Småbarnspedagogiken är en del av det finländska utbildningssystemet och en viktig del av barnens uppväxt och lärtig. Småbarnspedagogiska verksamheten är en samhällsservice med många uppdrag, den stöder och kompletterar det fostrande uppdrag som hemmen har. I samarbete med vårdnadshavarna främjar man barnets helhetsmässiga uppväxt, utveckling och lärande. Småbarnspedagogiken främjar jämlikhet och likabehandling samt

förebygger marginalisering. Sådana färdigheter och kunskap barnet lär sig i verksamheten stärker delaktigheten och dess aktiva deltagande i samhället. (Resultatenheten svenska bildningstjänster i Esbo stad 2019)

Småbarnspedagogiken är en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård av barn. Verksamhetsformerna för småbarnspedagogiken är daghemsverksamhet, familjedagvård samt öppen småbarnspedagogisk verksamhet. Syftet med småbarnspedagogiken är att främja en helhetsmässig uppväxt, utveckling, hälsa och välbefinnande, att stödja barnets förutsättande för lärande, främja livslångt lärande samt att ge möjligheter till positiva upplevelser av lärande. Att ordna mångsidig pedagogisk verksamhet som har utgångspunkten i barnets lek, rörelse, konst och kulturtradition och som sker i en småbarnspedagogisk miljö som är hälsosam, trygg, utvecklande och främjar lärande. Att erbjuda alla barn en likvärdig möjlighet till småbarnspedagogik, främja lika-behandling och jämställdhet och ge färdigheter till att respektera var och en oberoende av språk, kultur, religion och livsåskådning. Att utveckla barnets förmåga till samverkan och växelverkan och att främja barnets förmåga att delta i kamratgruppen. Man ska kunna identifiera barns behov av stöd och inom småbarnspedagogiken vid behov ordna ett ändamålsenligt stöd. Barnet ska också själv få delta i och påverka sådana angelägenheter som berör barnet självt. (Lag om småbarnspedagogik 540/2018)

2.3.1 Småbarnspedagogikens lärområden

Den pedagogiska verksamhetens innehåll och centrala mål beskrivs i lärområden i Grunderna för planen för småbarnspedagogik. Tillsammans med barnet ska pedagogerna planera och genomföra en helhetsskapande och mångsidig verksamhet. Lärområden ska styra planeringen och genomförande, och från de olika lärområden har barnen rätt till mångsidiga upplevelser. De olika lärområden delas in i fem helheter; *språkets rika värld, mina många uttrycksformer, jag och vår gemenskap, jag utforskar min omgivning och jag växer, rör på mig och utvecklas*. Alla dessa lärområden ska stöda barnets upplevelser inom småbarnspedagogiken och främja barnets olika färdigheter. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 42)

Den språkliga färdigheten och stödjandet av identiteten bör tas i beaktande. Barnet bör lära sig att anpassa språket i olika situationer, tillsammans med barnet ska personalen

fundera över hur språket i olika situationer används. På ett målinriktat sätt ska småbarnspedagogiken också stöda barnets utveckling av musikalisk, visuell, verbal och kroppslig uttrycksförmåga. I samband med detta bör barnet få bekanta sig med olika instrument. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 42–45)

Inom daghemsverksamheten möter barnet olika sätt att tänka och handla utöver det vad de lär sig i det egna hemmet. Barnet får även öva på att fungera i sin närmiljö men målet är även att utveckla barnets förmåga att förstå mångfalden i den. Strukturering av sin omgivning ska vara en del av småbarnspedagogiska verksamheten. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 46–47)

Det matematiska tänkandet skall utvidgas på ett lekfullt sätt samt ge barnet glädje över lärandet. Tillsammans med daghemmets personal och vårdnadshavarna ska småbarnspedagogiken också lägga grunder för barnets hälsosamma livsstil och främja fysisk aktivitet. Barnet ska inom verksamheten inspireras att röra på sig och glädjas över det både inomhus och utomhus under alla årstider och utveckla barnets kroppskänedom och kontroll över den. Barnets motoriska färdigheter som balans- och rörelseförmåga ska också stödjas av småbarnspedagogiska verksamheten. Utöver att barnet rör på sig individuellt, ska hen få erfarenhet i att röra på sig i grupp och parvis. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 48–51)

2.3.2 Personalens roll för att uppnå lärområden

För att barnets språkliga förmåga ska utvecklas är det viktigt att personalen ger barnet möjlighet att delta och påverka som aktiva aktörer. Barnet ska uppleva att de blir hörda och att initiativ de har blivit bemötta, detta bör göras för att barnets färdigheter ska utvecklas. Personalen ska vara sensitiva gentemot barnet och även reagera på barnets non-verbala signaler. Barnet ska uppmuntras till att kommunicera med både personalen och med de andra barnen. Vid kommunikationen med barnet ska språket vara beskrivande och exakt, vid behov ska barnets språkförståelse stödjas med hjälp av bilder, tecken och föremål. Barnet ska få respons på dess språkliga kommunikativa färdigheter. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 43–44)

Det ska ges tillräckligt tid och utrymme för kreativa processer och verksamheten ska främja barnets individuella sätt att uttrycka sig både verbalt och kroppsligt exempelvis via drama, lek och dans. Tillsammans med barnet ska personalen iaktta och analysera konstverk, bilder, medieinnehåll och barnets självproducerade föremål, i detta ska barnet handledas för att beskriva och tolka budskapen i dessa. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 45–46)

Personalen ska stödja barnets etiska tänkande med hjälp av att tillsammans med gruppen behandla vad som är rätt och fel samt diskutera gruppens regler och varför de är relevanta. Den kulturella och åskådningsrelaterade identiteten bör också stödjas med att bekanta sig med olika religioner och med hjälp av dessa främja en ömsesidig respekt och förståelse för andra åskådningar. I barngruppen ska de tillsammans grubbla över närmiljön samt dess historia, nutid och framtid samt mångfalden hos människor, kön och familjer. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 47)

Inom mediefostran i småbarnspedagogiken ska barnet få bekanta sig med olika medier på ett lekfullt sätt och på ett tryggt sätt pröva att producera eget medieinnehåll. Personalen ska handleda barnet till ett ansvarsfullt sätt att använda medier så att det egna och andras välbefinnande tas i beaktan. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 48)

2.3.3 Mångsidig kompetens

I den småbarnspedagogiska verksamheten får barnet en grund för en mångsidig kompetens. Detta innebär en helhet som består av kunskaper, färdigheter, värderingar, attityder och vilja. Barnet lär sig använda sin kunskap och sina färdigheter och hur man beter sig i olika slags situationer.

I grunderna för planen för småbarnspedagogik (2018) lyfts det fram fem delområden inom den mångsidiga kompetensen. Den första handlar om *förmåga att tänka och lära sig*, denna kompetens utvecklas då barnet är i kontakt med andra människor och genom mångsidiga och meningsfulla upplevelser. Barnet ska få upptäcka saker, känna glädje i att lära sig, få ställa frågor och ifrågasätta saker och uppmuntras till att hitta nya lösningar i olika situationer. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 25)

Det andra handlar om *kulturell och kommunikativ kompetens*. Att barnet lär sig en förmåga att lyssna, identifiera och förstå olika synsätt samt att kommunicera, uttrycka sig och förstå andra. Barnet ska uppmuntras och handledas till att uppföra sig på ett bra sätt mot andra men också att bekanta sig med olika språk och kulturer. Lekar, måltider och fester är situationer som ger goda möjligheter till att bekanta sig med olika traditioner och vanor. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 25–26)

Det tredje delområdet handlar om *vardagskompetens*, det vill säga hur man tar hand om sig själv, sin hälsa och trygghet. I småbarnspedagogiska verksamheten får barnet öva sig i vardagliga saker som att klä på sig, äta och ta hand om sina egna saker. Barnet ska stödjas till att småningom bli mer självständiga men ska också uppmuntras till att be om hjälp vid behov. Verksamheten ska stödja barnet i att uttrycka och reglera sina känslor samt handleda i hur man respekterar den egna och andras kroppsliga identitet. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 26)

Fjärde området handlar om *multilitteracitet och digital kompetens*. Multilitteracitet är en grundläggande färdighet som är nära kopplad till förmågan att tänka och lära sig. Den innehåller olika färdigheter som bildkunskap, numerisk läskunnighet, mediekunskap och grunderna i läsfärdighet. Tillsammans i den småbarnspedagogiska verksamheten ska man använda digitala verktyg på ett tryggt och mångsidigt sätt. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 26–27)

Det sista området i den mångsidiga kompetensen handlar om *förmågan att delta och påverka*. I och med att barnet lär sig att på ett ansvarsfullt och aktivt sätt delta och påverka får barnet grunden för en demokratisk och hållbar framtid. Småbarnspedagogen ska stödja och uppmuntra barnet att ta egna initiativ och få vara med i planering, genomföring och utvärdering av verksamheten på daghemmet. Barnets uppfattning om sig själv utvecklas, dess självförtroende ökar och de sociala färdigheterna utvecklas då barnet får vara med att delta och påverka. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 27)

2.4 Delaktighet

FN:s barnkonvention är ett styrande dokument för den småbarnspedagogiska verksamheten. Barnkonventionen säger att alla barn har grundläggande rättigheter. Dessa grundläggande rättigheter innebär till exempel att barn har rätt till att uttrycka sig själv och sin åsikt samt att få vara delaktig i det egna lärandet. Det innebär också att barn har rätt till att bli sedda som individer och att bli respekterade. Enligt barnkonventionen innebär delaktighet att man är del av och medverkar i sådant där man upplever att man hör till en gemenskap (FN:s barnkonvention).

Hallberg pointerar att delaktighets begreppet har olika innebörd beroende på gruppen i samhället som avses och begreppet kan användas i flera sammanhang. Hallberg definierar begreppet delaktighet på ett juridiskt sätt, då begreppet innebär "medansvarig". Hallberg pointerar att begreppet ändå handlar om mer än bara aktivitet begreppet. Delaktighet handlar enligt Hallberg om avsiktlig samt medveten handling i kombination med ett engagemang. Det vill säga individens frivilliga och aktiva bidrag till en kollektiv process hen upplever är meningsfull för sig själv samt för andra. (Hallberg et al. 2018 s. 10)

Hallberg et al. (2018) tar också upp att delaktighet handlar om gemenskap, samhörighet och kommunikation med andra människor som är en förutsättning för ett gott välbefinnande. Med delaktighet menas också att man själv är involverad och engagerad i de livssituationer som involverar en själv. Cederlund et al. (2017) pratar om att delaktighet har att göra med hur man uppfattas av andra i en gemenskap samt hur detta påverkar individens utveckling. (Cederlund et al. 2017 s. 15)

I studien utförd av Venninen et al. (2013) "Supporting children participation in Finnish child care Centers" fokuseras det på barns deltagande och vilka utmaningar som kan framkomma. I studien diskuteras det hur småbarnspedagogerna kan stödja barnens deltagande. Venninen et al. (2013) påpekar att barns deltagande är viktigt på grund av fler saker, bland annat har forskning visat att deltagande hos barn kan förbättra deras självkänsla, stödja beslutfattande hos barnen samt förbättra politiken mot dem. Studien påpekar också att pedagogerna kan bättre förstå barnen kompetenser och sårbarhet genom deltagande. Till barnomsorgen hör aktiviteter så som lunch, klä sig för utomhusaktiviteter samt tupplurer. Dessa aktiviteter anses vara viktiga för att kunna hjälpa och vägleda barnen. (Venninen et al. 2013)

3 TIDIGARE FORSKNING

I detta kapitel beskrivs småbarnspedagogikens betydelse för barn och varför det är viktigt för barn att delta i småbarnspedagogiken även om de inte kan vara fysiskt närvarande. Dessutom beskrivs samarbete mellan vårdnadshavare och personal samt relevant forskning och information om småbarnspedagogiken och dess koppling till coronavirussituationen.

3.1 Litteratursökning

Litteratursökningen för denna studie har utförts på databaserna Academic Search Complete (EBSCO), The Education Resources Information Centre (ERIC) samt via Google Scholar, förutom dessa har det även använts tryckt litteratur. Sökorden som använts är; småbarnspedagogik, daghem, coronavirus, covid-19, pandemi, samarbete och välmående. Dessa användes på olika språk samt i olika kombinationer.

Avgränsningar för val och användning av artiklar har gjorts med tanke på vad som är mest relevant för denna studie. Tidigare forskning om coronaviruset och dess situation i utländer lämnades bort lika som artiklar som handlar om barns mentala hälsa. Dessa har lämnats bort eftersom studiens fokus ligger konkret på hur småbarnspedagogiken ordnades och fungerade under coronaviruspandemin. Artiklarna valdes också med kriteriet att det främst skulle vara forskning som gjorts i Europa eftersom det är mest relevant för denna studie.

3.2 Småbarnspedagogikens betydelse för barnen

I Sandberg och Vuorinens studie (2008) deltog personal inom småbarnspedagogiken samt vårdnadshavare. Majoriteten av deltagarna i studien ser att småbarnspedagogiken kompletterar hemmets fostrande arbete på flera olika sätt. Miljön i daghemmet, som specifikt är planerad för barns lek och inläring, ses som kompletterande eftersom det finns mer kreativa material för barnen att använda sig av. Dessutom kan daghemmet ofta erbjuda annorlunda möjlighet till aktivitet än hemmet. Det främsta handlar dock om barnets sociala utveckling eftersom barnet får öva på sina sociala kompetenser i en grupp med flera människor där det finns fler krav än hemma. Till exempel måste barnet lära sig eller öva på att vänta på sin tur samt att ta andra i beaktande. Dessutom hjälper

småbarnspedagogiken i utvecklingen av barnets språk. Williams et al. (2011) uppmärksammar den sociala träningen i samband med barnuppfostran. Williams definierar den sociala träningen enligt följande: hur man umgås och beter sig i olika slags situationer som har specifika normer för lämpligt beteende. Till exempel ett beteende som är okej i klassrummet eller under leken är inte nödvändigtvis lämpligt vid matbordet under en måltid. Bristande eller avvikande beteende i situationer kan handla om att barnet sällan utsätts för just dessa slags situationer. (Williams et al. 2011 s. 108–109)

I ett projekt om små barns hälsa inom forskningsprogrammet CHILD intervjuades 68 barn i åldern 4–5. I projektet kartlades barnens uppfattning om begreppet ”må bra” och vilken innebörd de gav till det. Fler av barnens svar betonade aktivitet och engagemang. Det vill säga, att må bra betyder att leka, umgås och vara snäll mot andra.

I Gustavssons studie (2004 s. 138) betonas miljön som en viktig del, av att må bra. Då barnen är sjuka är de inomhus hemma medan då de mår bra leker de ute eller är på daghem. Pyle et al. (2018) betonar jämförelsen mellan fri lek och styrd lek. I studien betonas det att lärarens deltagande i den styrda leken har en stor inverkan på barnets akademiska lärande exempelvis läs- och skrivförmågan. Medan den fria leken däremot har större inflytande i barnets språkliga förmåga.

3.3 Samarbete mellan daghem och familj

Inom småbarnspedagogiken har samarbetet med vårdnadshavare en viktig roll. Samarbetsförhållandet grundar sig på ett förtroende mellan båda parterna. Målet är att tillsammans främja barnets uppväxt, utveckling och att inlärningen som bör ske på ett sunt och tryggt sätt. Detta förutsätter en jämlik kommunikation samt en ömsesidig respekt. Mål och ansvar gällande det fostrande arbetet skall diskuteras inom personalen men även med vårdnadshavarna. Frågor gällande barnets individuella behov samt frågor om vårdnad och föräldraskap skall beaktas i diskussionen. Det är viktigt att personalen och vårdnadshavarna upprätthåller en daglig kommunikation gällande barnets dagliga upplevelser. Detta skapar förutsättningar för ett helhetsmässigt tryggt av barnets välbefinnande. (Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018 s. 35)

I en studie gjord i Australien (Rouse & O’Brien, 2017) undersöktes vårdnadshavares förväntningar på förhållandet och samarbetet med daghemspedagogerna och lärarens

respons på dessa förväntningar. I studien kom det fram att läraren ansåg att hen hade skapat positiva och meningsfulla relationer till vårdnadshavarna och gjort mycket arbete för att informera dem om verksamheten och barnet medan vårdnadshavarna upplevde sig få bristfällig information om det egna barnet och dess lärande. Vårdnadshavarna ville försäkra sig om att barnets grundläggande vård och säkerhet var tryggt genom bättre kommunikation av läraren och mer information om det egna barnet. Resultaten visade att både läraren och vårdnadshavarna ansåg att öppenhet, ärlighet och ömsesidigt förtroende var de viktigaste elementen i samarbetet och alla var överens om att samarbetet är viktigt eftersom det hjälper stöda barnets lärande och ger en känsla av trygghet. Både lärare och vårdnadshavare hade alltså samma åsikt men i verkligheten hade dessa kriterier på samarbetet inte riktigt uppnåtts.

Liknande som i Rouse och O'Briens studie (2017) kommer det fram i Sandberg och Vuorinens studie (2008), som är gjord i Sverige. I studien framkommer det att vårdnadshavarna uppskattar kommunikation och information de får om det egna barnets utveckling och önskar dialog kring detta oftare med pedagogerna. I samarbetet uppskattade vårdnadshavare och pedagogerna den ömsesidiga respekten, tilliten och öppenheten. Studiens syfte var att få en syn på både etablerade och framtida former av samarbete. Både vårdnadshavare och pedagogerna lade mest vikt på det dagliga mötet då man lämnade eller hämtade barnet från daghemmet. Dialogen var uppskattad av vårdnadshavarna i dessa tillfällen, dock pointerade vårdnadshavarna att det kan vara kaotiskt i dessa tillfällen som ibland leder till att dialogen mellan pedagogerna och föräldrarna lider. I studien kom det fram att informationen vårdnadshavare vill ha om yngre barn (1–3 åringar) handlar mest om det fysiska välmående medan det sociala livet och förhållanden till vänner och personal blir mer viktigt då barnet är lite äldre. En del av vårdnadshavarna tyckte också att kontakt med andra vårdnadshavare kunde vara bra för att dela med sig om vardagliga upplevelser i föräldraskapet.

Relationen mellan vårdnadshavare och småbarnspedagoger har undersökts i flera studier. Bland annat i en studie gjord i Grekland (Rentzou 2011) kom det fram att vårdnadshavarnas attityd och intresse till samarbete var mer positiv än småbarnspedagogernas. Vårdnadshavarna hade respekt och tillit för pedagogerna men var inte intresserade av en vänskap (vilket anses vara en viktig komponent i en relation). Småbarnspedagogerna visade

mer intresse för vårdnadshavarnas privatliv medan vårdnadshavarna såg pedagogerna mer som barnvakter och inte var intresserade av deras privatliv.

I studien utförd av Drugli et al. (2012) i Norge togs det också upp pedagogernas intresse om vårdnadshavares och barns privatliv och situationen hemma. Bland pedagoger upplevde 60 % att de har tillräcklig information om barnets situation hemma, medan 40 % upplevde ha bristfällig information. En del pedagoger upplevde att de har tillräckligt information då vårdnadshavarna berättar om sådant som hänt hemma medan andra upplever att de vet tillräckligt även om vårdnadshavarna inte berättar så mycket. De flesta pedagogerna tyckte att det räcker då man ser att barnet utvecklas och mår bra och ansåg att det mest relevanta som vårdnadshavare bör berätta om är ifall situationen hemma är problematisk.

I studien (Drugli et al. 2012) framkommer att både vårdnadshavare och pedagoger generellt sett är väldigt nöjda med nivån av samarbetet. Vårdnadshavarna uppskattade en öppen kommunikation där man kan tala om vad som helst med pedagoger samt en upplevelse av att det egna barnet tas bra hand om. Pedagogerna uppskattade också kommunikationen och det att vårdnadshavare ställde frågor och på så sätt visade intresse. Sådana vårdnadshavare som inte ställde frågor och alltid tycktes ha bråttom ansåg pedagogerna att det var svårt att bilda kontakt med. Vissa vårdnadshavare upplevde ett missnöje i att gruppledaren ofta var frånvarande och då hen var på plats var hen mycket tystlåten och passiv. En bättre kontakt med ledaren önskades. I studien undersöktes också ifall vårdnadshavare upplever att de har tillräcklig information om dagvårdscentralen och om hur deras barn har anpassat sig där. Vårdnadshavarnas åsikter delades relativt jämt i tre åsikter, ”ja, tillräcklig information”, ”ja, ifall vi frågar” och ”nej, bristfällig information”. Lika som i tidigare nämnda studier kom det fram att informationen om barnet och hur hen beter sig på daghemmet är viktigare än specifikt vad som gjorts under dagen. Vissa upplevde att de fick tillräckligt med information medan andra upplevde att pedagogerna inte ger tillräcklig information och känner att det är svårt att måsta fråga för att få veta mer. (Drugli et al. 2012)

3.4 Coronavirussituationen och småbarnspedagogiken

Enligt en undersökning gjord av Heikkilä et al. behandlas det barnets deltagande i förskole- och daghemskontext under coronavirusets utbrott. Undersökningen är gjord både i Finland och i Sverige och det kom fram att barnen redan vet mycket om viruset, men förutom vårdnadshavarna så behövs daghemspersonalen för att hjälpa barnen förstå coronaviruset bättre och dess situation. Fyra huvudteman belystes i artikeln om barns delaktighet och uttryckande i samband med coronaviruspandemin. Det första temat gäller hälsa och hur barnen redan har mycket information men också hur de är nyfikna att lära sig mera. Det andra temat handlar om barnens uttryckande av oro och omsorg för personer i barnets närhet, t.ex. familj och vänner. Tredje temat betraktar hur man kan handskas och gå till väga med de förändrade vardagsrutinerna som pandemin fört med sig och det fjärde temat hur barnen med hjälp av lek, humor och skapande (t.ex. pyssel, ritande) hanterar och bearbetar situationen. Barnen hade tydligt mycket information om situationen men det fanns också en oro inom dem i samband med ändrade rutiner, mindre fysisk kontakt och frånvaro från daghemmen. De barn som var närvarande tänkte ofta att de barn som var hemma antagligen hade smittats av coronaviruset och därför inte kom till daghemmet. (Heikkilä et al. 2020)

Även i undantagssituationer är det viktigt att barnet lika som tidigare kan samverka och har en vuxen som ger den närhet och trygghet som hen behöver. Eftersom man inom småbarnspedagogiken dagligen träffar vårdnadshavare är det även viktigt att komma ihåg samarbetet under avvikande situationer. Stödet för barn och vårdnadshavare ska vara kontinuerligt även i karantänsituationer då familjen behöver det. Det är bra att hålla kontakten med barn som inte är fysiskt närvarande på daghemmet med tanke på barnets känsla av delaktighet och grupptillhörighet. Att barnet till exempel via videosamtal får se sina lärare, daghemmet och vännerna i daghemsgruppen kan göra det lättare för barnet att uppfatta den avvikande situationen samt lätta på den saknad barnet eventuellt har. För många barn fungerar småbarnspedagogiken i sig som en stödåtgärd och därför kan det vara mycket viktigt att daghemmet håller kontakt med hemmet/barnet digitalt om hen inte fysiskt kan delta. Daghemspersonalen finns också till för att stödja vårdnadshavarna i det fostrande arbetet och ska därför vara beredda på att bemöta föräldrars oro och fundera på hur man kan stödja dem i vardagliga rutiner. (Utbildningsstyrelsen 2020)

Barn och unga har påverkats av distansstudierna på flera sätt. Delvis påverkar det inlärningen men också de sociala relationerna och barnens psykiska välbefinnande. Då det gäller inlärningen ökar skillnaderna i hur barnen lär sig eftersom det till stor del blir familjens uppgift att stödja inlärningen. Även i normala situationer finns det stora skillnader mellan familjer och i en krissituation blir dessa skillnader ännu tydligare. För vissa barn kan distansundervisning innebära att vardagen inte är lika trygg och att de grundläggande behoven inte uppfylls. Barnet kanske inte får tillräckligt med mat eller sömn. Skillnaderna i barnens inlärning och välbefinnande kommer högst antagligen ha ökat och synas mer efter coronaviruspandemin och distansundervisningen. En del barn kan ha traumatiserats och en dels trygghetskänsla har säkert försämrats. Vissa kanske inte har fått någon undervisning alls och den ekonomiska situationen i familjer kan betyda begränsningar i möjligheten till fritidsintressen. Relationer med jämnåriga har i samband med coronavirussituationen avbrutits eller begränsats och de sociala relationerna kan ha försämrats på grund av detta. För att försöka minimera de negativa följderna för barnen är det viktigt att tillsammans i småbarnspedagogiken/läroanstalterna hantera situationen på ett bra sätt och bygga upp en ny gemenskap. Det är också viktigt att identifiera barn som kanske behöver särskilt stöd till exempel inom inlärningen, sociala relationerna eller det psykiska välbefinnandet så att man kan hjälpa ge det stöd de behöver. (Undervisnings- och kulturministeriet 2020)

4 TEORETISK REFERENS RAM

I detta kapitel presenteras barnets delaktighet, barnets sociala delaktighet och gemenskap. Delaktighet och gemenskap används i arbetet som teoretisk referensram eftersom de barn som stannat hemma under pandemitiden kan ha gått miste om delvis den småbarnspedagogiska verksamheten men också känslan av delaktighet och att höra till en gemenskap.

4.1 Barnets delaktighet

Som redan tidigare nämnts är daghemmet en stor del av barnets liv. Daghemmet är en viktig social arena för barnet där hen har möjlighet att utveckla och lära sig, till exempel i samspel med andra. Det är viktigt att barnet involveras och ges möjligheter till inflytande över den egna tillvaron så att hen kan leva ett meningsfullt vardagsliv. (Madsen 2001 s. 203–204)

Det bildas snabbt hos barnen en social status i daghemsgrupper. Då det bildas en viss bild av en person har den benägenhet att stanna kvar, oberoende hur personen betar sig. Vänskapen har en stor betydelse bland annat på den sociala utvecklingen, bland annat vid övergångsskeden. I dessa fall hjälper vänskapen med integreringen på den nya platsen. (Salmivalli 2005 s. 42)

Delaktigheten handlar om gemenskap och att barn har rätt att uttrycka sin mening och att bli hörd, dessa är synsätt som också tas upp i barnkonventionen. I barnkonventionens bestämmelser om mänskliga rättigheterna för barnen har alla barn rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör dem. (Barnkonventionen 1989)

4.2 Barnets sociala delaktighet

Att vara social betyder inte att man har bra sociala färdigheter. Med att vara social menas hur intresserad en person är att vistas tillsammans med andra personer hellre än att vara ensam. Sociala färdigheter betyder däremot förmågan att vara tillsammans med andra. Att vara social är ett av människans basbehov, människan är gjord för att leva i växelverkan med andra. Människor har olika sociala behov, en del vill hela tiden vara tillsammans med andra medan en del nöjer sig med mindre eller inte alls har ett behov av att vara tillsammans med andra. (Keltikangas-Järvinen 2010 s. 33)

Att vara social är ett temperamentsdrag man föds med och kan definieras med hur belöande det är för en person att vara tillsammans med andra. Ett socialt barn bekantar sig och närmar sig aktivt andra. Det sociala barnet vill leka med andra barn och får snabbt kontakt med dem. Barnet vill sällan leka ensam utan söker sällskap från andra. (Keltikangas-Järvinen 2010 s. 36–37)

Det sociala deltagandet är mycket viktigt för barn på daghem. Det är viktigt för barnen att ha någon att leka med och det framkommer ofta en oro av att bli exkluderad och känna sig ensam och isolerad. För att utveckla barngemenskaper är det viktigt att småbarnspedagogerna stödjer barns möjlighet och tillträde till flera olika gemenskaper. I flera gemenskaper har barnet möjlighet att testa sig i olika slags roller och sociala kontexter. Stöd

från både småbarnspedagogerna och barngemenskapen behövs så att barnet kan hitta sådana roller de trivs i. (Madsen 2006 s. 212)

4.3 Gemenskap

Tjersland poängterar att vara en del av en gemenskap bidrar till att en person känner meningsfullhet i sin tillvaro då hen har människor omkring sig som bryr sig om. I en gemenskap har man tillgång till stöd, omsorg, uppmuntran, kritik och råd. (Tjersland 2011 s. 208) Salmivalli (2005 s. 32) pointerar att gemenskap bidrar till en belönande känsla hos individen då de andra barnen bidrar till tidsfördriv samt en känsla av behörighet.

Om en person däremot saknar en gemenskap kan hen uppleva sin tillvaro mindre meningsfull. Med andra ord kunde det uttryckas som att deltagande i samhällets normalitet är meningsfullhet. I hur stor grad en person upplever sig vara delaktig i en gemenskap är beroende på omgivningen samt hur individen själv förhåller sig till den. (Cederlund et al. 2017 s. 193)

Det finns olika gemenskaper som kan kategoriseras som tillhörighetsgemenskaper. Sådana kan vara familjetillhörighet, vänskapsrelationer, intresseorganisationer eller tillfälliga gemenskaper. Det som kännetecknar dessa gemenskaper är socialt nätverk som uttrycker tillhörighet. Det anses vara ett mänskligt behov att tillhöra i olika sociala nätverk, men det är inte mängden av olika sociala nätverk som är det viktigaste. Det viktigaste är vad dessa sociala nätverk samt relationerna inom dessa betyder för individen. (Cederlund et al. 2017 s. 184)

Redan på 1800-talet beskrev Ferdinand Tönnies att gemenskap kännetecknas av sammanhängande familjeenheter och relationer mellan grannar och vänner som är personliga och ofta livslånga. Tönnies lyfte fram känslan av plikt och ansvar gentemot varandra som ett kännetecken för gemenskap. (Giddens et al. 2013 s. 146)

Barn i en gemenskap lär sig av varandra. Till exempel i en grupp på daghem med olika åldrars barn kan det bra hända att yngre barn tar efter äldre och lär sig något nytt på detta sätt. Den sociala kompetensen och det sociala deltagande anses vara något av det grundläggande för allt lärande. Barnet lär sig att ta hänsyn till andra och inte alltid själv vara i

centrum utan att kunna dela med sig. På daghemmet lär sig barnen också att följa normer och regler. Om barnet inte ifrågasätter något och alltid gör som det blir tillsagt kan rutiner och regler ha tagits för långt. Det är viktigt att barn lär sig och följer dessa normer, regler och rutiner men också att de ifrågasätter och är mer kritiska och kan ta ställning till reglerna. Då barnet ifrågasätter och även går emot reglerna (till viss mån) visar sig barnet som en reflekterande individ, inte bara någon som gör som den blir tillsagd. (Markström 2007 s. 153–160)

För barn är det viktigt att de upplever att de är accepterade och en del av gemenskapen. Goda kompisrelationer har en stor inverkan på barnets utveckling och uppväxt. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2017)

5 METODIK

I detta kapitel beskrivs undersökningsmetoden som använts i studien samt motivering för val av metoden, datainsamlingsmetoden som genomfördes via enkät samt analysmetoden. I detta kapitel finns det även beskrivet trovärdighet, pålitlighet och tillförlitlighet samt etiska överväganden.

5.1 Undersökningsmetod

Denna studie är gjord utgående från en kombination av kvantitativ och kvalitativ metod. Undersökningsmetoden valdes på basen av att fenomenet som undersöks är nytt och det inte fanns mycket förhandskunskap tillgänglig, därmed lämpar sig en kvalitativ studie bättre. Kvantitativa metoden kommer med eftersom enkäten också innehåller slutna frågor. En kombination av metoderna valdes eftersom enkätens uppbyggnad blev bättre och lättare att svara på med en blandning av både öppna och slutna frågor.

I en kvantitativ studie testar man hypoteser och teorier. Denna metod är passande då man har god förhandskunskap om temat man undersöker. Den kvantitativa metodens mål blir att generalisera genom att undersöka många enheter. En kvalitativ undersökningsmetod är däremot passande då man vill undersöka ett oklart tema för att tydliggöra och skapa en ökad förståelse för temat. I denna typ av undersökning handlar det om att utveckla nya hypoteser och teorier. I undersökningen tydliggör man hur människor tolkar, förstår och uppfattar en viss situation och hur de ser på sin verklighet. Målet med den kvalitativa

undersökningen är inte att generalisera utan att få djup och detaljerad information om några få enheter. Risken vid kvalitativa undersökningar är att man får allt för mycket och för detaljerad information som kan vara svår att analysera. (Jacobsen 2007 s. 56–57)

Då man använder en kombination av kvantitativa och kvalitativa metoder kompletterar de varandra eftersom ena metodens nackdel ofta är en fördel i den andra metoden. Till exempel, den kvalitativa metodens styrka är förståelse och närhet medan styrkan i den kvantitativa metoden handlar om överblick och avstånd. En kvantitativ studie med enkät kan innehålla öppna frågor som ger upphov till att respondenten med egna ord får uttrycka sig och andra sidan kan en kvalitativ intervju innehålla standardiserade frågor. (Jacobsen 2007 s. 58)

5.2 Enkät som datainsamlingsmetod

Som datainsamlingsmetod i denna studie används enkät. Enkäter är ofta kvantitativa men i denna studie är enkäten en blandning av kvantitativ och kvalitativ eftersom den innehåller både öppna och slutna frågor, detta görs för att få ett djup och mer detaljerad förståelse. Enkäten är uppbyggd så att den inte ska ta allt för mycket tid att svara på för att maximera antalet svar. Enkäten innehåller öppna frågor som är mer tidskrävande, men på grund av att enkäten också innehåller flervalsfrågor är den inte så tung. Utmaningen med enkät som insamlingsmetod i denna studie är att få vårdnadshavarna motiverade att delta.

Enkät som metod är väldigt flexibelt och har som fördel ett strukturerat format. Enkäter är lätta och bekväma för respondenterna att svara på och enkäterna går att sända ut till större mängder personer snabbt och billigt. Enkäter har heller inte något personligt inflytande av den som undersöker som kan påverka svaren. Enkäter är väldigt tidskrävande och kräver skicklighet att utarbeta då de bör vara korta och enkla att följa. Enligt Walliman (2010) finns det två typer av frågor man kan använda sig av då det gäller enkätstudier, den första är slutna frågor och andra öppna frågor. Vid slutna frågor väljer respondenten svar från vissa färdigt givna alternativ. Dessa går snabbt att svara på och är lätta att formulera dock begränsar det resultaten man får. Vid öppna frågor kan respondenten fritt svara så som hen själv vill, detta ger respondenten en frihet för att uttrycka sig. Svaren är mer tidskrävande eftersom de är öppna för undersökarens tolkning och svårare att analysera. (Walliman 2010 s. 97–98)

Enligt Hirsjärvi et al. (2000) är både enkät och intervju, metoder kräver tidigare bakgrundsinformation. Enkäterna har båda för- och nackdelar oftast använder man sig av enkäter för de är lättare att utföra jämfört med intervjustudier. Fördelarna med enkäter är att de framstår relativt ofta och människor är vana att besvara sig av enkäter dock är de också samtidigt trötta på enkäterna och orkar kanske därför inte delta i undersökningen. Då det tidigare jämförts intervju och enkät som metod har det bland annat uppkommit att intervju är en dyrare metod att använda sig av och det samlas lättare irrelevant fakta som inte sker om man använder sig av en enkät. Om man använder sig av en intervju påverkas också respondenternas anonymitet, då man använder sig av en intervju kan man inte säkerställa anonymiteten på samma sätt som då man använder sig av en enkätstudie. (Hirsjärvi et al. 2000 s. 35–36)

Enligt Bertman (2009) finns det vissa riktlinjer man bör följa vid skapandet av en enkät. Språket bör vara så enkelt som möjligt och anpassas enligt målgruppen. Det ska inte vara möjligt att tolka frågorna eller svarsalternativ på mer än ett sätt. Om det finns risk att något misstolkas ska det bytas ut. Frågorna ska inte ställas på ett ledande sätt utan så neutralt som möjligt. Frågorna ska inte vara längre än nödvändigt och de ska endast innehålla en fråga. Känsliga frågor är bra att undvika om möjligt eftersom de kan skapa motvilja hos respondenterna och resultera i bortfall. Undantag i detta kan vara om studien är helt anonym och respondenterna känner sig övertygade om anonymiteten. I fall där det inte finns en fråga utan det ges ett påstående där respondenten ska instämna eller ta avstånd används det oftast en skala från ett till fem eller sju. Alla frågorna i enkäten ska ha samma logiska ordningsföljd på svarsalternativen. Det är bättre att börja ett frågeformulär med lätta, inte så personliga frågor eftersom detta får respondenten att slappna av. I slutet av enkäten är det bättre att ställa mer personliga frågor. Ordningen på frågorna är viktig eftersom det inte är lämpligt att hoppa från ett ämne till ett annat. Frågorna kan till exempel delas in i sammanhängande avsnitt som sedan kommer i en logisk ordning. (Bertram 2009 s. 7–9)

5.3 Datainsamling

Eftersom denna studie är ett beställningsarbete från Esbo stad skickades studiens enkät till Esbo stads daghem. Enkäten var riktad till vårdnadshavare med barn som inte varit

närvarande på daghemmen under våren 2020 på grund av coronaviruspandemin och undantagssituationen. Esbo stad bestämde vilka enheter enkäten kunde skickas till. Slutligen skickades enkäten till två daghem och vi fick 16 svar.

Enkäten gjordes med hjälp av Microsoft forms och innehöll 12 frågor. Enkäten tog i genomsnitt 17 minuter för deltagarna att fylla i. Enkäten skickades åt vårdnadshavarna 8.2.2021 och var öppen att svara på i 12 dagar, fram till den 19.2.2021. Några dagar innan enkäten stängdes skickades även en påminnelse samt information när enkäten stängs.

5.4 Analysmetod

Eftersom studien är en kombination av kvalitativ och kvantitativ metod behöver det användas olika metoder för att analysera de olika frågorna i enkäten. De slutna frågorna analyseras med hjälp av frekvensanalys i form av diagram medan svaren på de öppna frågorna analyseras med hjälp av innehållsanalys.

Frekvensanalys i form av ett tårtdiagram framställs som en cirkel där hela cirkeln representerar 100%. Cirkeln kan sedan delas in i flera kategorier som representerar de olika svarsalternativen man fått. Svarsalternativens storlek i tårtdiagrammet motsvarar alltså andelen som valt detta alternativ. Ju större mängd svar, desto större del i diagrammet. Man kan också använda sig av stolpdiagram där fördelningen visas längs två axlar. Stolpdiagram är bättre att använda än tårtdiagram då man har flera svarsalternativ eftersom det lätt kan bli råddigt i ett tårtdiagram om man har för många alternativ. (Jacobsen 2012 s. 239–240)

Enligt Jacobsen (2012) följer innehållsanalysen sex faser. Den första fasen handlar om att tematisera materialet, alltså att förenkla och strukturera till mindre enheter för att hitta det viktigaste tema i helheten. I den andra fasen kategoriserar man de olika tema man fått och grupperar liknande teman som framkommer i materialet. Tredje fasen handlar om att fylla de olika kategorierna med citat för att få innehåll till dem. Med hjälp av citaten får man en bild av vad deltagarna har uttryckt gällande de olika kategorierna. I fjärde fasen räknar man hur många gånger ett tema nämns i svaren man fått. Detta görs för att få en bild av de tema som deltagarna har ansett vara viktiga. Femte fasen handlar om att jämföra svar

och leta skillnader och likheter i dem. Sista fasen handlar om att söka förklaringar till skillnader som kommer fram. (Jacobsen 2012 s. 146–152)

5.5 Etik

Det finns tre grundläggande krav man ska tänka på då det gäller forskningsetik: *informerat samtycke*, *krav på skydd av privatliv* och *krav på att bli korrekt återgiven*. Dessa krav är sådant man ska sträva efter och de etiska övervägandena ska finnas i baktankarna genom hela undersökningsprocessen. Informerat samtycke handlar om att deltagare i undersökningen är med frivilligt utan att känna sig pressad av andra. Deltagarna måste få tillräckligt med information och förstå informationen om undersökningens syfte samt eventuella för- eller nackdelar deltagandet kan medföra. Skydd av privatliv handlar mycket om hurudan typs information man samlar av deltagarna. Om informationen man samlar in är privat eller känsligt är det extra viktigt att man gör stora ansträngningar för att skydda deltagarnas privatliv. Detta måste man också fundera på i undersökningar där det finns en möjlighet att identifiera enskilda personer utifrån undersökningsdata, ska man till exempel anonymisera eller ge en låg detaljeringsgrad på data. Till sist finns det också ett krav på att bli korrekt återgiven. Detta innebär att då resultaten återgivs ska det göras på ett så fullständigt sätt som möjligt. Resultaten ska vara samma ifall man skulle upprepa undersökningen. (Jacobsen 2012 s. 31–39)

De tre grundläggande kraven Jacobsen (2012) nämnt har tagits i beaktande i denna studie. Deltagandet i enkäten är frivilligt och ingen ska känna press att delta. Vårdnadshavarna får ett informationsbrev där all relevant information för denna studie kommer fram. Enkäten skyddar deltagarnas privatliv eftersom den är totalt anonym och ingen kan se vem som svarat vad. Enkätfrågorna är bearbetade så att de är klara och tydliga så att deltagarna inte kan missförstå frågorna. Deltagarna har tillgång till skribenternas e-post ifall de skulle framstå frågor angående enkäten eller studien överlag. Informationsbrevet åt vårdnadshavarna samt enkätfrågorna finns med i slutet av denna studie. Forskningslov har ansökts, blivit godkänt och finns till förfogande vid behov.

Till en god vetenskaplig praxis ur ett forskningsetiskt perspektiv hör enligt Forskningsetiska delegationen nio olika utgångspunkter. I samband med forskningens dokumentation samt presentation av både resultat och i bedömningen bör det iakttas de förfaringsätt som

forskningssamfundet erkänt. Dessa är: hederlighet, noggrannhet och omsorgsfullhet. Öppenhet samt en ansvarsfull kommunikation karaktäriserar vetenskaplig verksamhet som ska tas i beaktande då resultaten publiceras. Forskarna av undersökningen ska enligt forskningsetiska delegationen (2012 s. 18–19) ta hänsyn till andra forskares arbete och dess resultat och hänvisa till dem på ett korrekt sätt som respekterar deras arbete. Forskningen planeras, genomförs samt rapporteras och den data som samlas in bör förvaras på ett säkert ställe. Före man utför en forskning bör man enligt God vetenskaplig praxis anskaffa forskningstillstånd samt tillsammans med forskningsgruppen samt andra medverkare göra ett avtal. Finansieringskällor samt övrig bundenhet för arbetets genomförande rapporterats vid publicering av arbetet. All beslutsfattning i fråga om vetenskap samt forskning om det finns skäl att misstänka jäv. I forskningsorganisationerna bör det också tillämpa god personal- och ekonomiförvaltning samt datasekretessfrågor beaktas. (Forskningsetiska delegationen 2012)

Pålitlighet och trovärdighet handlar om att undersökningen går att lita på, det vill säga undersökningens reliabilitet eller intern validitet. Man vill ha resultat som mäter det man avsett att mäta. (Jacobsen 2007 s. 21) En kvalitativ studie har ofta hög intern validitet, eftersom den består av öppenhet, nyansrikedom, närhet och flexibilitet. I en kvalitativ studie definierar respondenten vad som är den "korrekta" förståelsen av ett fenomen, det vill säga hur respondenten konstruerar verkligheten. Däremot så kan en kvalitativ studie stå ut för problem i vad som gäller den externa validiteten. Den externa validiteten innebär undersökningens överförbarhet, hur resultaten kan generaliseras från respondenterna till personer som inte deltagit i undersökningen (Jacobsen 2007 s. 166). Problemet i en kvalitativ studie ligger i generaliseringen, kan en liten mängd deltagare representera någon annan än sig själv. (Jacobsen 2007 s. 51)

Då detta arbete undersöker ett nytt fenomen är det svårt att utan egen erfarenhet om situationen kunna ställa rätta frågor. Därför är det viktigt att respondenten får uttrycka sig med egna ord, dels för att få mer djup i svaren och dels för att undvika tolkningsfel. Då denna studie är en blandning av en kvalitativ och kvantitativ studie kan den innefatta flera deltagare och därmed blir det mer sannolikt att undersökningens resultat kan generaliseras.

5.6 Arbetsprocess

Då vi fick svaren på enkäterna började vi med att tillsammans gå igenom resultaten för att få en helhetsbild av dem. Vi arbetade sedan med att göra frekvensanalys i form av diagram för de slutna frågorna och innehållsanalys för de öppna frågorna.

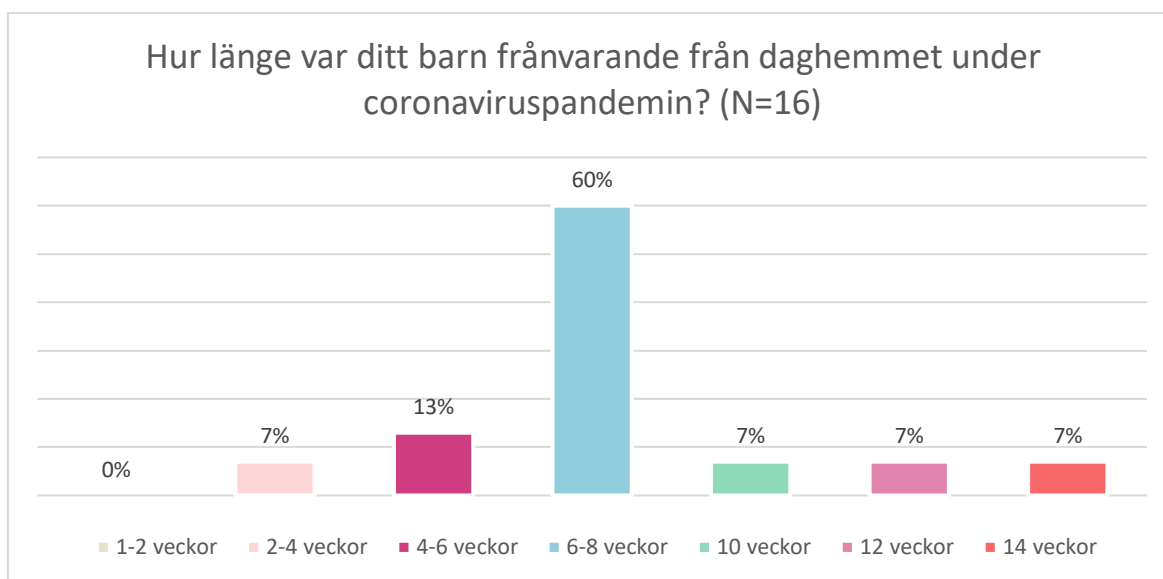
De slutna frågorna är alltså analyserade med hjälp av frekvensanalys i form av diagram. I början använde vi oss nästan enbart av tårtdiagram men insåg senare att vissa bilder blev klarare i form av stolpdiagram. Diagrammen skapade vi med hjälp av Word programmet eftersom vi är vana att jobba med Word. Vi upplevde också att de var behändigt då vi arbetade med själva studien i samma program. Via diagrammen fick vi en statistisk bild av resultaten och fick en inblick över hur svaren var fördelade procentmässigt.

För de öppna frågorna använde vi innehållsanalys och de stegen som beskrivs i kapitel 5.4 i Jacobsens bok Förståelse, beskrivning och förklaring. Vid innehållsanalysen för de öppna frågorna kombinerade vi det första och andra steget, *tematisering* och *kategorisering*. Vi kollade igenom alla svar och skrev upp de huvudsakliga teman/kategorier som framkom. Sedan räknade vi i hur många av svaren dessa teman uppkom i för att få en helhetsbild. Vi tog fasta på citat ur de enskilda svaren som vi ansåg att hjälpte beskriva och ge en fördjupning i de teman/kategorier vi kommit fram till. De sista stegen i innehållsanalysen handlar om att *jämföra* svar och leta likheter och olikheter samt att söka förklaringar till skillnader som framkommit. Då vi gjorde detta framkom det för det mesta likheter i svaren men vi märkte också några få olikheter. För en del av olikheterna fanns det motivering direkt i svaren. Via innehållsanalysen för de enskilda frågorna anser vi att vi fick en bra helhetsbild av respondenternas åsikt även om det kändes lite utmanande att först veta hur vi skulle gå till väga med en innehållsanalys för enskilda frågor.

6 RESULTAT

Enkäten skickades ut till två daghem och från dessa daghem svarade 16 vårdnadshavare på enkäten. För att redovisa resultaten på bästa möjliga sätt beskrivs frågorna först enskilt och till sist görs en sammanfattning av resultaten utgående från studiens frågeställningar.

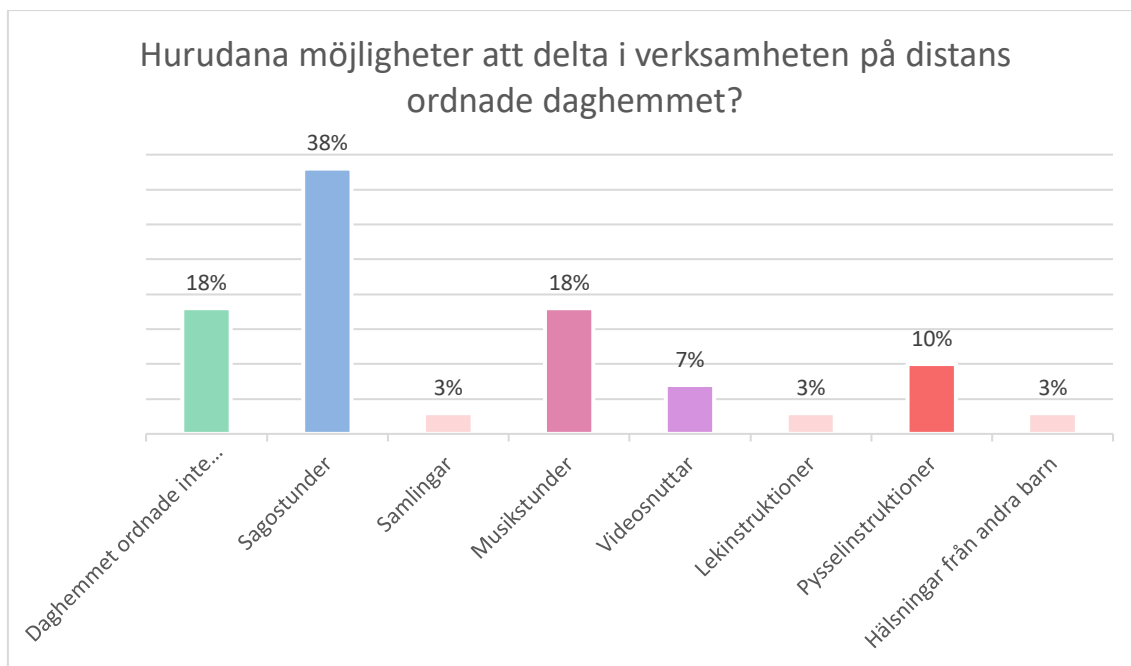
6.1 Redovisning av de slutna frågorna

Figur 1. Hur länge var ditt barn frånvarande från daghemmet under coronaviruspandemin?

I figur 1 syns svaren på fråga ett och två i enkäten som handlar om hur länge barnen varit borta från småbarnspedagogiken under coronaviruspandemin. Frågorna har kombinerats till ett diagram eftersom båda handlade om samma sak. I första frågan fanns det ett alternativ ”längre” som respondenten kunde kryssa i och då öppnades en följdfråga på hur länge barnet varit frånvarande. Alternativet ”längre” gav fyra svar varav ett måste lämnas bort eftersom svaret inte innehöll ett konkret antal veckor och det var omöjligt att veta hur lång tid det var fråga om utan att spekulera.

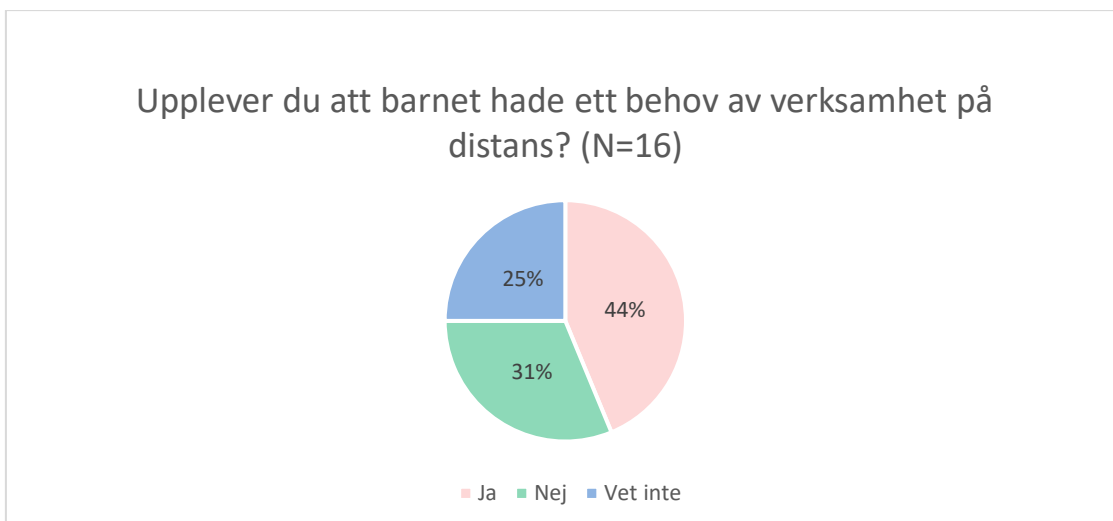
Resultaten visar att inget barn hade varit hemma bara 1–2 veckor utan majoriteten av barnen (9 svar) var hemma 6–8 veckor. Två respondenter svarade att barnet varit hemma 4–6 veckor medan en respondent svarade 2–6 veckor. Svaren på följdfrågan var 10 veckor, 12 veckor och 14 veckor och alla respondenter hade svarat olika, det vill säga det fanns endast ett svar på dessa alternativ.

Figur 2. Hurudana möjligheter att delta i verksamheten på distans ordnade daghemmet?

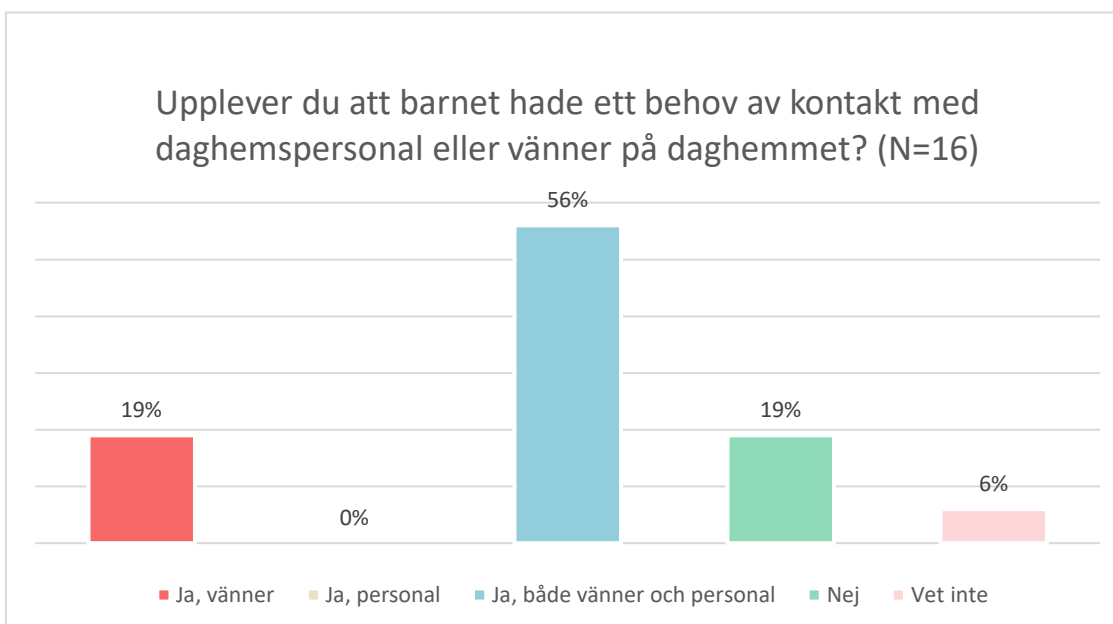
Figur 2 är en kombination av resultaten på frågorna två och tre i enkäten. Svaren kombinerades till ett stolpdiagram eftersom de båda handlade om verksamheten daghemmen ordnade på distans. Fråga två var en fråga där man kunde välja fler än ett svar vilket innebär att det fanns fler än 16 svar. Den tredje frågan var en valfri fråga som var öppen så att respondenterna kunde skriva in hurudan verksamhet som ordnats ifall det inte fanns som alternativ i fråga två. Frågan var: *“Annan verksamhet daghemmet ordnade på distans som inte nämndes i föregående fråga?”*.

Resultaten visar att sagostunder och musikstunder var populärast. Åtta respondenter svarade att daghemmet ordnat sagostunder och fem respondenter svarade musikstunder. Fem respondenter svarade att daghemmen inte ordnat någon verksamhet på distans varav en av dessa ändå svarat att de fått pysselinstruktioner. Detta tyder på att frågan eller vad verksamhet på distans är kan ha tolkats på olika sätt eftersom detta svar visar att man fått pyssel att göra hemma men denna respondent inte tänkt det som verksamhet på distans. En respondent svarade att det hade ordnats samlingar. På den öppna frågan om annan verksamhet daghemmen hade ordnat, fick vi sex svar. I dessa svar kom det fram av tre respondenter att det skickats pysselinstruktioner, två respondenter berättade att det skickats videosnuttar och en respondent svarade att det skickats hälsningar från andra barn och en annan respondent nämnde att de fått lekinstruktioner. Ett av svaren på den öppna frågan kunde vi inte använda eftersom det inte handlade om verksamhet som daghemmet ordnat under våren 2020.

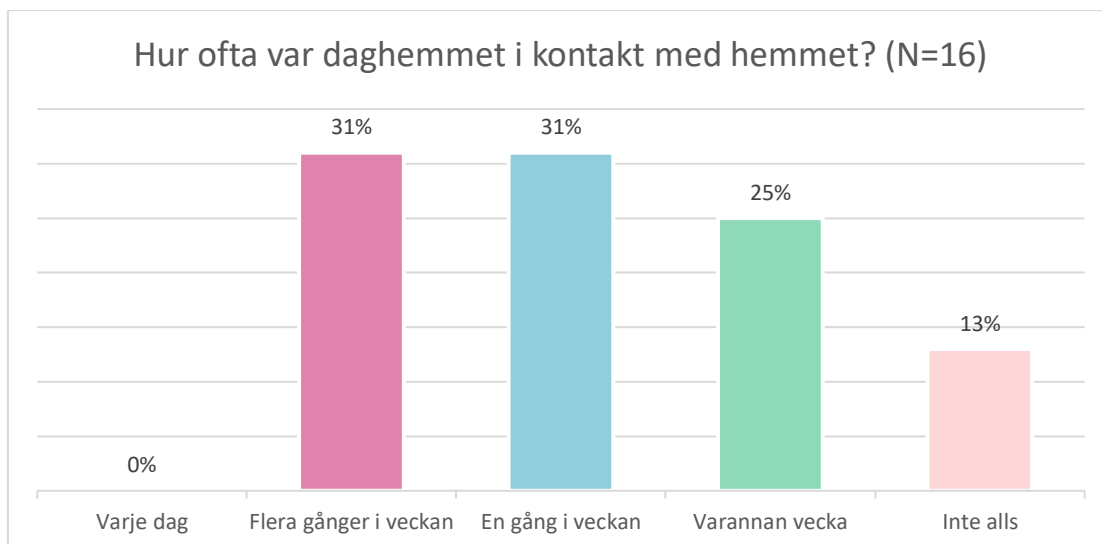
Figur 3. Uppllever du att barnet hade ett behov av verksamhet på distans?

Figur 3 visar hur vårdnadshavarna upplevde barnens behov av verksamhet. Sju respondenter upplevde att deras barn hade ett behov av verksamhet medan fem respondenter upplevde att deras barn inte hade ett behov av verksamhet på distans. De resterande fyra respondenter svarade att de inte visste om barnet hade ett behov av verksamhet eller inte.

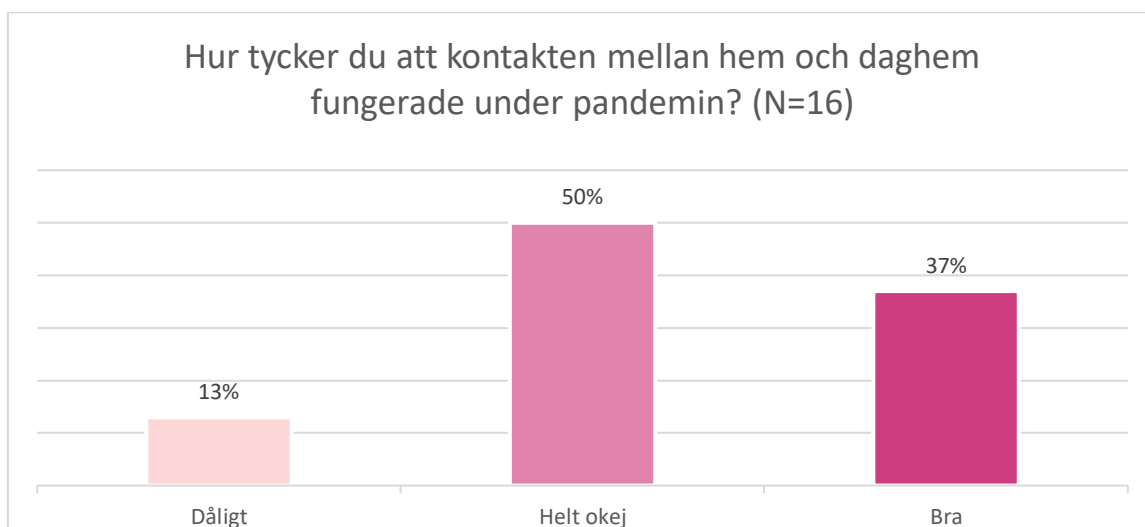
Figur 4. Uppllever du att barnet hade ett behov av kontakt med daghemspersonal eller vänner på daghemmet?

I figur 4 syns det att majoriteten, 9 av respondenterna upplevde att deras barn hade ett behov av kontakt med både vänner och personal. Tre svar fanns på både alternativet "Nej" och "Ja, vänner" medan en respondent svarade att hen inte vet. Ingen hade svarat "Ja, personal"

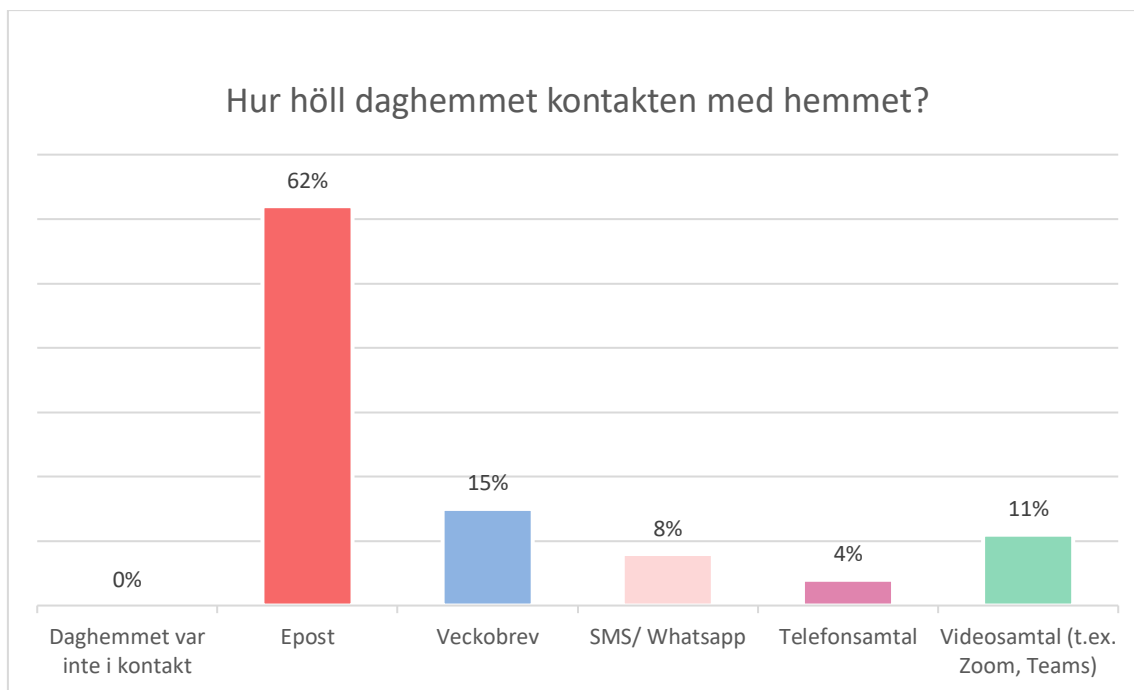
Figur 5. Hur ofta var daghemmet i kontakt med hemmet?

I figur 5 syns resultaten på hur ofta daghemmet var i kontakt med hemmet. “Flera gånger i veckan” och “En gång i veckan” hade båda fem svar. Fyra respondenter hade svarat varannan vecka och två respondenter svarade att daghemmen inte alls varit i kontakt. Ingen svarade att daghemmet skulle ha varit i kontakt varje dag.

Figur 6. Hur tycker du att kontakten mellan hem och daghem fungerade under pandemin?

Figur 6 visar hur de 16 som svarat på enkäten tyckt att kontakten mellan hem och daghem fungerat under pandemin. Hälften, d.v.s. åtta respondenter tycker det gått helt okej. Sex respondenter tyckte det gått bra medan två respondenter anser att kontakten varit dålig.

Figur 7. Hur höll daghemmet kontakten med hemmet?

Figur 7 representerar en fråga där respondenterna kunde välja flera alternativ. Enligt resultaten var Epost det mest populära sättet för daghemmet att hålla kontakt eftersom alla 16 respondenter hade valt det som ett alternativ. Veckobrev (fyra svar) och videosamtal (tre svar) var de alternativen som efter Epost fick flest svar och några enstaka svarade att SMS/Whatsapp (två svar) och telefonsamtal (ett svar) hade använts. Ingen svarade att daghemmet inte hade varit i kontakt med hemmet.

6.2 Redovisning av de öppna frågorna

Anser du att barnet gått miste om något den tid barnet inte kunde delta i daghemmets verksamhet?

“Vi kunde inte erbjuda så mångsidiga eller utvecklande aktiviteter hemma”

“Framför allt vänner, och lek med barn av samma ålder”

“Barnen gick främst misste om den dagliga verksamheten på daghemmet och de sociala kontakterna.”

Med hjälp av innehållsanalys av denna öppna fråga kom följande resultat fram. Fem respondenter hade svarat att barnen inte gått miste om något och några av dessa hade motiverat det med att barnen var så unga så de inte egentligen påverkade dem. I nästan

hälften (7st) av svaren kom det fram att vårdnadshavarna upplevt att barnet gått miste om sociala kontakter i form av till exempel lek med andra, kontakt med personal eller vänner på daghemmet. Den dagliga, ledda verksamheten kom också fram i fler av svaren som något barnen gått miste om.

Hur fungerade samarbetet med daghemspersonalen under pandemin?

“Personalen var i kontakt då det fanns något viktigt att meddela. Jag tycker det var tillräckligt.”

“Fanns inget behov för kontakt, men de hade säkert varit tillgängliga.”

Resultaten på innehållsanalysen av denna öppna fråga visade att alla respondenter varit ganska så nöjda med samarbetet. Ingen hade svarat att samarbetet gått dåligt utan majoriteten (7st) tyckte allt gått bra och hade inte något att klaga på. Flera nämnde i svaren att de inte hade haft ett behov av kontakt men att daghemmen nog kunde kontaktas och kontaktade hemmet ifall det fanns ett behov av det. Två av svaren på denna fråga lämnades bort eftersom de inte besvarade frågan.

Upplever du att daghemmet kunde ha gjort något bättre eller annorlunda under pandemin, vad?

“Det skulle ha varit trevligt att träffa dagiskompisar via Teams. Jag skulle ha önskat att dagiset skulle ha varit mera i kontakt med barnen, en kort stund dagligen skulle ha räckt.”

“Nej, daghemmet gjorde allt som de kunde för att underlätta situationen och kommunikationen med familjerna”

Resultaten på denna fråga visade att de flesta inte tyckte daghemmen kunde ha gjort något bättre med tanke på att coronaviruspandemin var en ny och oväntad situation. En del respondenter nämnde att det skulle ha varit roligt för barnen att få se sina vänner på daghemmet via t.ex. Teams och allmänt att daghemmet skulle haft en mer regelbunden kontakt med barnen. Ett fåtal skulle ha önskat mer verksamhet och någon upplevde att det kunde ha varit bra att ha ett kartläggningssamtal om familjens eventuella stödbehov och för att kolla hur det går för familjen.

6.3 Småbarnspedagogisk verksamhet på distans våren 2020

Resultaten på enkäten visar alltså att daghemmen tog i beaktande de barn som stannade hemma under coronaviruspandemin med att ordna olika former av verksamhet på distans. Det ordnades främst sagostunder men också musikstunder, pysselinstruktioner och videonuttar av olika slag skickades också till hemmen. Enligt resultaten var det endast fyra av 16 respondenter som svarat att daghemmen inte ordnat någon verksamhet. Nästan hälften av vårdnadshavarna upplevde att deras barn hade ett behov av verksamhet på distans medan några inte visste om barnen hade ett behov eller ej. Några respondenter upplevde att deras barn var så unga så de inte hade ett behov av verksamhet på distans.

Enligt resultaten var daghemmen mest i kontakt med hemmet via epost i vilka de bland annat beskrev aktiviteter som gjorts på daghemmen. En del av respondenterna beskrev att dessa också innehöll pysselinstruktioner barnen kunde göra hemma.

6.4 Vårdnadshavarnas upplevelser av kontakten och samarbetet med daghemmen

Som tidigare nämnts visar resultaten att de flesta vårdnadshavare upplevde att kontakten mellan hem och daghem fungerade bra eller helt okej. En majoritet av svaren visar att vårdnadshavarna i allmänhet varit nöjda med kontakten men inte haft ett stort behov av det. Enligt resultaten var två respondenter inte nöjda med kontakten med daghemmet men resultaten säger också att ingen varit missnöjd med hur samarbetet med personalen fungerat. Flera respondenter nämnde att de varit nöjda med kontakten och hur det ordnats med tanke på undantagssituationen och att det kom som en överraskning åt alla. Det kommer ändå fram att vårdnadshavarna önskar att daghemmen varit mer i kontakt med barnen och att de frånvarande barnen skulle ha erbjudits mer chanser att "träffa" sina vänner och personal på distans. Över hälften av respondenterna upplevde att deras barn hade haft ett behov av kontakt med främst vänner men också daghempersonal och flera nämnde att barnen gått miste om den sociala kontakten som de normalt får på daghemmet.

Kontakten mellan hem och daghem sköttes främst via epost men också veckobrev, videosamtal, SMS och telefonsamtal användes i vissa fall.

7 RESULTATANALYS

I detta kapitel granskas resultaten mot denna studies tidigare forskning. Resultaten kunde kategoriseras till en del teman och på grund av detta presenteras analysen med hjälp av två underrubriker; verksamheten och dess betydelse för barnet och samarbete mellan daghem och familj.

7.1 Verksamheten och dess betydelse för barnet

I studien kommer det fram att en stor del, 44% av respondenterna upplevde att deras barn gått miste om något under den tiden barnet inte deltagit i verksamheten på daghemmet. De faktorer som uppkom mest i studien är bland annat; *den styrda leken, sociala kontakten* samt *de dagliga rutinerna*.

Efter en jämförelse av resultaten och den tidigare forskningen kunde det göras tydliga kopplingar mellan miljön och lärandet. Som tidigare nämnts är miljön på daghemmet planerad för barns lek och lärande. En av respondenterna tyckte enligt följande:

“Vi kunde inte erbjuda så mångsidiga eller utvecklande aktiviteter hemma, och han verkade nog sakna något barn att leka med.”

På grund av att barnen befann sig hemma under denna period istället för på daghemmet hade de inte tillgång till samma kreativa material hemma som de har på daghemmet.

I studien utförd av Pyle et al. (2018) som beskrivs i studiens tidigare forskning har den styrda leken en stor påverkan på barnets akademiska lärande så som exempelvis läs- och skrivförmåga. Den styrda leken var något en del respondenter påpekade i studien. De poängterade bland annat att den styrda leken och den *strukturerade vardagen* inte var den samma hemma som på daghemmet.

Inläringen bör enligt Pyle et al. (2018) kompletteras av småbarnspedagogiken och dess verksamhet, som i detta fall inte uppfylls. Den tidigare forskningen som utförts av Sandberg och Vuorinen (2008) tog fasta på den sociala kontakten och dess betydelse. En stor del (44%) av respondenterna uppmärksammade den *sociala kontakten* då barnet var hemma från daghemmet. En del av respondenterna hade tagit fasta på att den sociala kontakten minskade och barnen saknade andra barn att leka med. Enligt Sandberg och Vuorinen kompletterar den småbarnspedagogiska verksamheten hemmets fostran. De påpekar

också i sin studie att barnen får öva på sin sociala kompetens då de befinner sig i grupp, som i detta fall helt föll bort.

I lärdomsprovets tidigare forskning tas det fasta på Gustafssons projekt (2004) om att "må bra" och detta kan kopplas till studiens resultat. Barnen kräver aktivitet samt engagemang för att må bra. Att "må bra" betyder för dem bland annat lek och att umgås med andra. En del av respondenterna betonade att deras barn inte var lika aktiva då de var hemma och att de inte rörde på sig lika mycket som de skulle ha gjort på daghemmet.

7.2 Samarbete mellan daghem och familj

I studien kom det fram att daghemmen varit i varierande grad av kontakt med vårdnadshavarna. Några respondenter poängterade att de skulle ha krävt mer kontakt och samarbete med daghemspersonalen gällande de vardagliga rutinerna i hemmet. Enligt Utbildningsstyrelsen (2020) skall småbarnspedagogerna stödja vårdnadshavarna i det fostrande arbetet, och stöda dem i de vardagliga rutinerna och hur dessa skulle fungera bättre. Småbarnspedagogiken skall också enligt utbildningsstyrelsen (2020) fungera som en stödåtgärd för barnen vilket gör det ännu viktigare för dem att hålla kontakten med daghemmet till exempel digitalt om barnet inte fysiskt kan delta.

Enligt studien som beskrivs i lärdomsprovets tidigare forskning utförd av Drugli et al. (2012) uppskattar pedagogerna kommunikationen med vårdnadshavarna samt engagemang. I lärdomsprovets studie beskrev flera respondenter att de kunde vara i kontakt med daghemspersonalen som vanligt vid behov. Flera av respondenterna upplevde att de inte hade behov av någon aktiv kontakt med daghemmet.

Fastän kontakten inte upplevdes bra av alla respondenter kunde det uppmärksammas att kontakten var av god kvalitet (se figur 7). I Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2018) betonas betydelsen av kommunikation. Ett dagligt upprätthållande av kommunikationen mellan vårdnadshavare och personal om barnets upplevelser skapar förutsättningar för ett helhetsmässigt trygghet av barnets välbefinnande, känslan av delaktighet samt grupptillhörighet. Enligt utbildningsstyrelsen (2018) skall detta betraktas då vardagsrutinerna hos barn ändras, barnen bör behålla samma närhet och trygghet som tidigare. En del av respondenterna hade poängterat att de skulle ha behövt mer handledning av daghemmet gällande veckorytmen och vardagsrutinerna. Fastän barnen kan ha mycket

information om situationen och vad den innebär kan det ändå finnas en oro över vardagsrutinerna och veckorytmen samt att den fysiska kontakten förändrats.

I Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2018) beskrivs samarbetet med familjen och det lyfts fram att personalen ska sinsemellan diskutera mål och ansvar gällande det fostrande arbetet men även med vårdnadshavarna. I studien kom det fram av en respondent att daghemspersonalen varit i kontakt ifall det fanns något viktigt att meddela, detta ansågs dock vara tillräckligt. Många respondenter beskrev att samarbetet skedde via epost och de fick videor som innehöll musikstunder, sagostunder och/eller instruktioner för pyssel. För det mesta verkar det som att de flesta av respondenterna var nöjda med samarbetet och den insats daghemmet lagt och att de fick den nödvändiga informationen de behövde.

8 DISKUSSION

I detta kapitel kommer vi att diskutera studiens resultat, metodval och förslag på fortsatt forskning. Vi kommer att kritiskt granska om vi besvarat forskningsfrågorna för vår studie. Vi kommer också att diskutera vårt syfte samt om vi uppnått de vi ville med vår studie.

8.1 Resultatdiskussion

Resultaten på vår studie i förhållande till den teoretiska referensramen ger en bild av att de barn som stannat hemma från småbarnspedagogiken under våren 2020 nog gått miste om den delaktighet och gemenskap de normalt får ta del av på daghemmen. Resultaten visar att daghemmen nog ordnat verksamhet på distans och att samarbetet och kontakten med hemmen fungerat men många av vårdnadshavarna skulle ha önskat en större kontakt från daghemmet med barnen. Detta tyder på att kontakten mellan barnet och daghemmet inte varit så stark och detta kan betyda att barnens känsla av delaktighet och gemenskap har lidit i och med den minskade kontakten.

Coronaviruspandemin för de barn som stannat hemma innebär inte endast att barnen inte kunnat delta i småbarnspedagogikens verksamhet men också att de gått miste om sociala

kontakter och eventuellt också den känsla av gemenskap de normalt har på daghemmet. I och med att dessa barn inte har varit på daghemmen har de antagligen inte kunnat vara så delaktiga som normalt eftersom delaktigheten handlar om att barnet ska kunna uttrycka sig och påverka situationer, vilket inte är lika lätt som då barnet fysiskt är på daghemmet. Som vi tidigare tagit upp i den teoretiska referensramen handlar delaktighet till stor del om gemenskap. Förutom detta handlar det om att uppmärksamma och förstå barnet men också att ge de utrymme barnet behöver för att uttrycka sig självt. De barn som stannat hemma under coronaviruspandemin har inte kunnat vara delaktiga på samma sätt som tidigare. På daghemmen finns personalen där för att stödja delaktigheten men så som vissa respondenter nämnde så fanns inte likadana möjligheter för en strukturerad vardag med verksamhet då barnen var hemma. Enligt svaren kan man tänka sig att barnen inte blivit uppmärksammade på samma sätt hemma som de normalt blir på daghemmen i och med att vårdnadshavarna inte haft möjlighet till likadan fokus på barnen som daghemspersonalen har.

Tjersland (2011) nämner att man i en gemenskap har tillgång till bland annat stöd, omsorg och uppmuntran. Förutom detta tar Markström (2007) fasta på att barn i en gemenskap lär sig av varandra. Både den sociala kompetensen och det sociala deltagandet utvecklas i daghems gemenskapen. Detta är allt sådant barnen gått miste om den tid de varit hemma från daghemmen. För att hitta sådana roller barnet trivs i är stödet av både småbarnspedagoger och barn gemenskapen enligt Madsen (2006) viktig. I en gemenskap har barnet chans att prova på roller och olika sociala kontexter. Detta är något som inte har kunnat förverkligas för de barn som varit frånvarande från daghemmen under coronaviruspandemin.

I resultaten kom det fram att 75% av vårdnadshavarna ansåg att barnen hade ett behov av kontakt med vänner och personal (se figur 5) och flera respondenter nämnde att barnen gått miste om den sociala kontakten de normalt får på daghemmet. Det sociala deltagandet är något Madsen (2006) också lyfter upp. Madsen påpekar att det sociala deltagande är en viktig del för barn i daghemsåldern. Om barnen inte har någon att leka med kan det framkomma oro över exkludering hos barnen. En del vårdnadshavare nämnde att de inte hemma kunde erbjuda så mångsidig eller strukturerad verksamhet som på daghemmen men också att barnen verkade sakna någon vän att leka med. Dessa svar tyder på att

barnen eventuellt kan ha haft en känsla av ensamhet i och med bristen på sociala kontakter och social delaktighet.

Frågeställningarna för vår studie var följande: “*Hur tog daghemmen i beaktande de barn som stannade hemma under pandemin?*” och “*Hur upplevde vårdnadshavarna att kontakten och samarbetet mellan hem och daghem lyckades?*”. Syftet med vår studie var att få en fördjupad förståelse om småbarnspedagogikens verksamhet under coronaviruspandemin för barn som inte var närvarande på daghemmen under våren 2020. Under vår process har vi haft några olika teoretiska referensramar. Allra först hade vi som referensram jämlikhet och delaktighet. I gruppen var vi dock eniga om att jämlikhet inte hade en tillräckligt stor koppling till vår studie. Detta ledde till att vi genomgick en lång och krånglig process med tanke på val av teoretisk referensram men slutligen valde vi *barnets delaktighet, barnets sociala delaktighet* och *gemenskap*. Vi ansåg att denna teoretiska referensram kunde stödja det vi ville belysa med vår studie. Med hjälp av vår bakgrundsdel, tidigare forskningen och den teoretiska referensramen kunde vi koppla dem till svaren på vår enkät och med hjälp av detta besvara våra frågeställningar.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att vi har besvarat frågeställningarna och syftet med vår studie på ett så bra sätt vi kunde. Vi upplever att vi skulle ha fått ett mer tillförlitligt resultat på vår studie om vi fått fler svar inom Esbo eller fler svar över lag från daghem i Svenskfinland. Under studiens gång har också visat sig att det krävs mer information och forskning gällande detta tema.

8.2 Metoddiskussion

Med vår studie ville vi få resultat på ett tema som var nytt och väldigt lite forskat i då vi började projektet. Dessa kriterier passade bra med tanke på en kvalitativ undersökning så vi bestämde att använda oss av den kvalitativa metoden. Vi ville få en djupare inblick i detta ämne med så många svar som möjligt så vi valde att använda oss av en enkät med öppna frågor. Vi märkte ändå väldigt snabbt att det inte lönade sig att endast ha öppna frågor i enkäten vilket ledde till att vi använde oss av både öppna och slutna frågor och därmed blev vår studie en blandning av kvalitativ och kvantitativ metod. Vi anser att vi hade en bra blandning av slutna och öppna frågor och att de öppna frågorna definitivt gav

en djupare inblick i ämnet. Enkät kändes även som en passande metod eftersom det lätt och snabbt gick att skicka ut via epost.

Enkäten var konfidentiell och det fanns ingen chans för oss att koppla ihop respondenter med svaren eller veta vem som deltagit eftersom vi hade kontaktpersoner på daghemmen och de skickade ut enkäten till vårdnadshavarna. Vi var alltså aldrig i kontakt med respondenters personliga information.

För att testa och få en sista feedback på enkäten skickade vi den till en del bekanta innan den skickades till daghemmen och vårdnadshavarna. Detta gjordes för att testa enkäten och få utomståendes ögon på enkätfrågorna. På detta sätt fick vi en sista feedback på enkäten och synpunkter på sådant vi inte själva hade lagt märke till.

Vi funderade noggrant igenom frågorna vi hade i enkäten och försökte göra dem så tydliga som möjligt så att respondenterna inte kunde missförstå dem. Vi måste ändå lämna bort några svar från en del frågor eftersom vi inte ur dessa svar fick den information vi sökte med frågan. Detta tyder på att vi eventuellt kunde ha formulerat frågan på något annat sätt eller gett exempel för att ytterligare tydliggöra vad vi var ute efter. Vi anser också att de frågor vi hade var relevanta och alla frågor gav oss någon slags inblick i det vi ämnade att få information om. Vi kunde eventuellt ha haft en fråga som handlade om barnens ålder. Detta funderade vi på då frågorna gjordes och efter att ha diskuterat kom vi fram till att åldern på barnen inte skulle ha spelat så stor roll. Efteråt, då vi fått svar på vår enkät lade vi märke till att det ändå kunde varit bra att fråga om åldern eftersom det kom fram till exempel att vissa vårdnadshavare inte ansåg att deras barn gått miste om något eftersom deras barn varit så unga. Om vi skulle ha frågat ålder på barnen kunde vi åldersmässigt ha fått en förståelse om hur verksamheten på distans upplevdes av vårdnadshavare och kanske tydligare se vilka ålders barn mest skulle haft behov av verksamheten.

För de öppna frågorna valde vi att använda innehållsanalys enligt Jacobsens modell (2012 s. 146–152) som beskrivs i kapitel 5.4, eftersom det var det lämpligaste vi hittade för analys av kvalitativ information. Detta visade sig dock vara ganska krävande eftersom det tog en stund för oss att lista ut hur vi skulle analysera då det gällde enstaka frågor och inte en större helhet av text. Vi fick ändå svaren i frågorna kategoriserade och fick en

helhetsbild av resultaten så metoden fungerade bra för oss till slut. De slutna frågorna var enklare att analysera eftersom det gjordes med hjälp av frekvensanalys i form av tårtdiagram och stolpdigram.

Vi upplever att enkät var en bra metod för det syfte vi hade med vår studie. Vi hade dock hoppats på att få skicka ut enkäten till flera daghem för att få fler svar på den. Detta skulle ha gett oss en bredare syn på hur verksamheten på distans sett ut. Eftersom vi nu endast kunde skicka enkäten till två enheter och endast fick 16 svar går det inte att generalisera resultaten på samma sätt som vi kunde gjort om vi fått fler svar. Vi anser ändå att de 16 svar vi fick var väldigt givande och gav en bra inblick i hur vårdnadshavarna upplevt att verksamhet på distans, kontakt med hemmet och samarbete med daghemmet fungerat under coronaviruspandemin och är väldigt tacksamma för alla de svar vi fick.

8.3 Avslutande diskussion och forskningsförslag

Utmaningen i vår process var att det fanns väldigt lite studier kring coronaviruspandemins konsekvenser på småbarnspedagogiken. Med tanke på detta anser vi att vi lyckades väl med att göra kopplingar från tidigare forskningar till ämnet. Vi upplever att det är viktigt att forska vidare kring pandemins inverkan för att kunna trygga barnens vardag inom den småbarnspedagogiska verksamheten. Då coronaviruset bröt ut våren 2020 var det en ny situation för alla, även för daghemmen. För att kunna göra en mer djupgående studie kring detta krävs mer forskning vilket antagligen också har gjorts/kommer att göras eftersom det är ett så pass nytt fenomen. En liknande situation som coronaviruspandemin kan eventuellt uppkomma i framtiden och då är forskning väldigt värdefull. Med hjälp av ytterligare forskning kan man på bästa möjliga sätt ordna verksamheten för de barn som inte fysiskt kan vara närvarande i den småbarnspedagogiska verksamheten.

I vår studie kommer det fram att många vårdnadshavare upplevde att deras barn hade haft nytta av mer kontakt med daghemmet. Vi upplever att vår studie kan bidra till en bättre planering av verksamheten i framtiden om en liknande situation uppkommer. Vi upplever också att man skulle kunna göra en uppföljning angående hur det togs i beaktande då barnen återvände till daghemmet och om det hade skett några förändringar hos barnen under denna period de befann sig hemma. Vi kan också tänka oss att detta är ett tema som

kommer att stanna kvar i historien och är därför till nytta om dessa situationer skulle uppstå på nytt.

För att skapa en helhetsmässig bild om hela Finlands småbarnspedagogiska verksamhet för barn som stannat hemma under coronaviruspandemin våren 2020, skulle en ytterligare forskning vara på plats. Liksom vi redan nämnt i metoddiskussionen fick vi endast 16 svar på enkäten. För att kunna generalisera svaren för hela Finlands småbarnspedagogik under våren 2020 räcker det inte. Det kunde även undersökas om det fanns skillnader mellan olika kommuners verksamhet eller eventuellt bland olika åldersgrupper.

Delaktighet, gemenskap och social delaktighet är faktorer som vi har behandlat i studien. Resultaten visar en minskning på dessa faktorer hos barnen och det vore bra att undersöka vidare konsekvenserna på barnens mentala hälsa på grund av minskad delaktighet i den småbarnspedagogiska verksamheten.

KÄLLOR

- Barnkonventionen. 1989. Tillgänglig:
<https://unicef.se/rapporter-och-publikationer/barnkonventionen> Hämtad: 21.1.2021
- Bertram, I. 2009. *Hur ser en bra enkät ut?* Tillgänglig: <https://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=2858708&fileOid=2858709> Hämtad: 13.11.2020
- Cederlund, C., Berglund, S. & Hallberg, J. 2017. *Socialpedagogik: Pedagogiskt socialt arbete*. Upplaga 2. Stockholm, Liber.
- Drugli, M. & Undheim, A. (2012) 'Partnership between Parents and Caregivers of young children in Full-time *Daycare Child care in Practice*, 18(1), pp.51-65.
Doi: 10.1080/13575279.2011.621887.
- FN: s barnkonvention.
Tillgänglig: <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#hela-texten>
Hämtad: 10.11.2020
- Folkhälsomyndigheten, 2019. Tillgänglig: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/krisberedskap/pandemiberedskap/pandemisk-influensa/> Hämtad: 7.10.2020
- Forskningsetiska delegationen, 2012. Tillgänglig: https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf Hämtad: 21.10.2020
- Giddens, A., Sutton, P. & Sjösten, L. 2013. *Sociologi*. 5. svenska uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2018.
https://www.opf.fi/sites/default/files/documents/grunderna-for-planen-for-smabarnspedagogik-2018_0.pdf Hämtad: 5.10.2020
- Gustavsson, A. 2004. *Delaktighetens språk*. Lund: Studentlitteratur.
- Hallberg, U. & Hallberg, L. R. 2018. *Delaktighet för personer med funktionsnedsättningar*. Upplaga 1. Lund: Studentlitteratur.
- Heikkilä, M., Furu, A-C., Hellman, A., Lillqvist, A. & Rantala, A., 2020, *Barns deltagande i förskole- och daghemskontext under inledningen av coronavirusets utbrott i Finland och Sverige*. Barn nr. 2: 13–28. Doi: 10.5324/barn.v38i2.3703
- Hirsijärvi, S. & Hurme, H. 2000. *Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki, yliopistopaino.
- Institutionen för hälsa och välfärd, 2020. Tillgänglig:
<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/sjukdomar-och-be-kampning/sjukdomar-och-sjukdomsalstrare-a-o/coronaviruset-covid-19>
Hämtad: 5.10.2020

- Jacobsen, D. I. & Järvå, H. 2007. *Förståelse, beskrivning och förklaring: Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Studentlitteratur, Lund.
- Jacobsen, D. I., Järvå, H. & Wallin, B. 2012. *Förståelse, beskrivning och förklaring: Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. 2., uppl. Studentlitteratur, Lund.
- Kajander R., 2020, *Näin Suomen ensimmäinen koronavirus varmistui – Tämä tapauksesta tiedetään*. tillgänglig: <https://yle.fi/uutiset/3-11183390>
Hämtad: 14.10.2020
- Keltikangas-Järvinen, L. 2010. *Sosiaalisuus ja sosiaaliset taidot*. Helsinki: WSOY.
- Madsen, B. 2006. *Socialpedagogik- integration och inklusion i det moderna samhället*. Studentlitteratur, Lund.
- Mannerheimin lastensuojeluliitto, 2017.
Tillgänglig: <https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/paivakotikaisen-lapsen-kaverisuhteet/> Hämtad: 4.2.2021
- Markström, A. 2007. *Att förstå förskolan: Vardagslivets institutionella ansikten*. Studentlitteratur, Lund.
- Pyle, A., Prioletta, J. & Poliszczuk, D. 2018. *The Play-Literacy Interface in Full-day Kindergarten Classrooms*, *Early Childhood Education Journal*, 46 (1), pp. 117–127.
Doi: 10.1007/s10643-017-0852-z.
- Regionförvaltningsverket, 2020, *Pressmeddelanden*
2020. Tillgänglig:
https://avi.fi/sv/web/avi/tiedotteet%20%202020/asset_publisher/UNKeWEF40g5w/content/kommunenkat-antalet-barn-som-%20%20deltar-i-smabarnspedagogik-har-okat-i-och-med-att-skolorna-%20%20oppnats;jsessionid=5EF80237018C076E9F13A35F5DB9F8A7
Hämtad: 14.10.2020
- Rentzou, K. (2011) 'Parent–caregiver relationship dyad in Greek day care centres', *International Journal of Early Years Education*, 19(2), pp. 163–177. DOI: 10.1080/09669760.2011.609045
- Resultatenheten Svenska bildningstjänster, 2019.
Tillgänglig:
<https://www.esbo.fi/download/noname/%7B4252D000-57B1-4DB5-8C5C-2B2522F632E9%7D/122915>
Hämtad 15.9.2020
- Rouse, E. & O'Brien, D., 2017. *Mutuality and reciprocity in parent–teacher relationships: Understanding the nature of partnerships in early childhood education and care provision*. *Australasian Journal of Early Childhood*, Volume 42 Number 2. DOI: 10.23965/AJEC.42.2.06

Salmivalli, C. 2005. Kaverien kanssa - *Vertaissuhteet ja sosiaalinen kehitys*. PS-kustanus.

Sandberg, A. & Vuorinen, T., 2008. Preschool–home cooperation in change. *International Journal of Early Years Education* Vol. 16, No. 2. DOI: 10.1080/09669760802025165

Statsrådet, 2020a. Tillgänglig:

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10616/regeringen-beslutade-om-rekommendationer-for-att-bromsa-coronaviruset-spridning> Hämtad: 6.10.2020

Statsrådet, 2020b. Tillgänglig:

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10616/hallitus-totesi-suomen-olevan-poikkeusoloissa-koronavirustilanteen-vuoksi> Hämtad: 6.10.2020

Undervisnings- och kulturministeriet, 2020, *Forskarnas syn på coronaepidemins följder och nödvändiga åtgärder*. Tillgänglig:

<https://minedu.fi/documents/1410845/4996910/Forskarnas+syn+på+coronaepidemins+följder+och+nödvändiga+åtgärder.pdf/ece768cd-85f6-67e8-cfe7-d02398cebb41/Forskarnas+syn+på+coronaepidemins+följder+och+nödvändiga+åtgärder.pdf?t=1586429570000>

Hämtad: 14.10.2020

Utbildningsstyrelsen, 2020, *Ordande av småbarnspedagogik under den nya verksamhetsperioden från och med 25.6.2020*.

Tillgänglig:

<https://www.oph.fi/sv/ordnande-av-smabarnspedagogik-under-den-nya-verksamhetsperioden-fran-och-med-2562020> Hämtad: 7.10.2020

Venninen, T., Leinonen, J., Lipponen, L. & Ojala, M., 2013, *Supporting Children's Participation in Finnish Child Care Centers*. DOI: 10.1007/s10643-013-0590-9

Verksamhetsföreskrifter för resultatenheten svenska bildningstjänster i Esbo stad. 2019.

Tillgänglig: <https://www.espoo.fi/download/noname/%7BD579BCC1-C5A0-4C42-82AD-DC96EB36B5F0%7D/111622> Hämtad: 1.12.2020

Walliman, Nicholas. *Research Methods: The Basics*, Taylor & Francis Group, 2010.

Tillgänglig: Ebook Central

Williams P., Sheridan S., 2011, *Barns lärande i ett livslångt perspektiv*, Stockholm, Liber.

BILAGA 1

Informationsbrev

Bästa vårdnadshavare,

Vi är tre socionomstuderande vid Yrkeshögskolan Arcada som är i processen att skriva lärdomsprov. Rubriken för vårt arbete är *Hur fungerade småbarnspedagogiken på distans under coronaviruspandemin? - En studie ur vårdnadshavarnas synvinkel*. Med arbetet vill vi få en inblick i hur barn som inte kunde vara fysiskt närvarande på daghem under coronaviruspandemin togs i beaktande av daghemmet.

Vi skickar ut en enkät där vi ställer frågor till föräldrar vars barn inte var närvarande på daghemmet under coronaviruspandemin på våren 2020. Vi hoppas resultaten kan stödja och eventuellt förbättra verksamheten ifall en liknande undantagssituation som denna pandemi sker igen.

Deltagandet i enkäten är frivilligt och konfidentiellt. Svaren kommer förvaras hos skribenterna på dator som är låst. När arbetet är gjort och enkätsvaren färdigt använda kommer enkäten och svaren förstöras.

Vi hoppas ni vill ta del av vår studie!

Sista dagen att svara på enkäten är 19.2.2021.

Med Vänliga Hälsningar

Martina, Janna, Emilia

Kontaktuppgifter:

Martina Fonselius martina.fonselius@arcada.fi

Janna Sundström janna.sundstrom@arcada.fi

Emilia Hartman emilia.hartman@arcada.fi

Ansvarig lärare:

Boel Blomqvist boel.blomqvist@arcada.fi

BILAGA 2

Enkät

1. Hur länge var ditt barn frånvarande från daghemmet under coronaviruspandemin?
 - 1–2 veckor
 - 2–4 veckor
 - 4–6 veckor
 - 6–8 veckor
 - Längre
 - (om man svarar längre) Hur länge var barnet frånvarande från daghemmet?
 2. Hurudana möjligheter att delta i verksamheten på distans ordnade daghemmet?
 - Daghemmet ordnade inte verksamhet på distans
 - Sagostunder
 - Samlingar
 - Musikstund
 3. Annan verksamhet daghemmet ordnade på distans som inte nämndes i föregående fråga?
 4. Upplever du att barnet hade ett behov av verksamhet på distans?
 - Ja
 - Nej
 - Vet inte
 5. Upplever du att barnet hade ett behov av kontakt med daghemspersonal eller vänner på daghemmet?
 - Ja, vänner
 - Ja, personal
 - Ja, både vänner och personal
 - Nej
 - Vet inte
 6. Anser du att barnet gått miste om något den tid barnet inte kunde delta i daghemmets verksamhet?
 7. Hur ofta var daghemmet i kontakt med hemmet?
 - Varannan vecka
 - En gång i veckan
 - Flera gånger i veckan
 - Inte alls
 8. Hur tycker du att kontakten mellan hem och daghem fungerade under pandemin?
- (skala 1–3, 1 = dåligt, 2 = helt okej, 3 = bra)

9. Hur höll daghemmet kontakten med hemmet?

- Daghemmet var inte i kontakt med hemmet
- Epost
- SMS / whatsapp
- Veckobrev
- Telefonsamtal
- Videosamtal (t.ex. Zoom, teams)

10. Hur fungerade samarbetet med daghemspersonalen under pandemin?

t.ex. fanns daghemspersonalen tillgänglig för stöd vid behov, hur fungerade kommunikationen etc.

11. Upplever du att daghemmet kunde ha gjort något bättre eller annorlunda under pandemin, vad?

med tanke på ordnandet av verksamhet på distans eller kontakten med barnet/hemmet